Ն. 2281 1885 ՄԱՐՏ 13 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Էնմէճիէսիյէ 20 զրուշտան
ՏԷՐՍԱԱԴԷԹ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք	200 զրշ.
Ալթը այլըգ	105 »
Իւչ այլըգ	55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք	240 զրշ.
Ալթը այլըգ	125 »

40 ՓԱՐԱ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Գէչէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ . . . 3 զրշ.
4ինճի սահիֆէյէ . . . . . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Գանգա, Շիրքէթ վէ՞ ումու-րը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ 3ինճի սահիֆէլէրէ . . . 6 զրշ.
4ինճի սահիֆէյէ . . . . . . 4 »
Ձիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այր բազարլըգ օլուր։
Մէգալէ նաֆիայի տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

ԿԻՒՆԻՒ ԿԷՉՄԻՇ Ն՝
5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իտարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր։— Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ մէքթուպլար վէ սաիրէ Միւտիրի կազէթա Յիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունաճագտըր, բօսթաիյէսի վէրիլմէմիշ մէքթուպլար գապուլ օլունմազ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱԴԻՍ

Էվվէլքի աքշամ չէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն խուսուսի մաալումաթա կէօրէ, կէրէք Լօնտրա վէ կէրէք Բեթերսպուրկտա էֆքեարը ումումիյէնին քեսպը թէրագգը իթմէքտէ օլուպ, գարիպէն պիր թէսվիյէի գաթիյէ հուսուլիւնէ բէք զիյատէ իւմիտ օլընըյօր իմիշ։

—

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն Ալէմանիա վէլիի ահտը Բրէնս Ֆրէտէրիք Կիյէօմ իլէ Բրէնս Պիզմարգա վէ Ալէմանիա քիւպէրաալրընտան պազը զէվաթա իհսան պույուրուլան նիշանլարը միւշարիլէյհիմ հազարաթընա թէսլիմ մէմուր օլան եավէրանը Շահանէտէն Րիզա բաշա հազրէթլէրի տուին Տէրսաատէթմէին հարէքեթ էյլէմիշ տիր։

—

Տէրսաատէթէ կէլէճէք օլան Շուէտ գրալընըն ճախտումլարը Բրէնս Շարլ վէ Բրէնս Եօժէնին բէամը զապուլլէրինտէ վէ Տէրսաատէթտէ միւտտէթը իգամէթլէրինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ Շուէտին բայթախթը օլան Սթօգօլմ Օսմանլը սէֆիրի բրէնս Գարաճա բաշա հազրէթլէրի՝ սէրիան Տէրսաատէթէ կէլմէք իչիւն էմր ալմըշ իմիշ օլմագլա, միւշարիլէյհին եարըն Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իթմէսի մէմուլ տըր։

Միւշարիլէյհիմա բրէնսլէրին կէլէճէք ճումա կիւնի վէ եախօտ բազար կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւվասալէթլէրինէ ինթիզար օլընըյօր։

—

Սիւվէյիշ գանալը մէսէլէսի իչիւն Բարիզտէ թէշէքքիւլ իտէճէք միւլթէթէլիթ գօմիսիօն՝ կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Ֆրանսա բէիսը վիւքէլասը Մ. Ժիւլ Ֆէրրի թարաֆընտան քիւշատ օլունաճագ վէ ֆագատ միւզաքէրաթ՝ Ֆրանսա մուրախխասը Մ. Պիլլօնըն րիյասէթի ալթընտա ճէրէյան իտէճէք տիր։

Մէզքիւր գօմիսիօնա Սրանիա վէ Բօրթօգալ տէվլէթլէրինին տախի տավէթ օլընաճաղը րիվայէթ օլընըյօր։

—

Ալմանիա վէլիի ահտը Արշիտիւգ Ռօտօլֆ կէչէն բազար կիւնիւ զէվճէսիլէ պէրապէր Չէթինէտէն հարէքեթ էյլէմիշ տիր։

Գարատաղ Բրէնսի վէլիի ահտը միւշարիլէյհի Գարատաղ հուտուտունտա իսթիգպալ իթմիշ, վէ Չէթինէյէ կիտէճէք եօլ իւզէրինտէ պուլունան քէօյլէրինտէն պիրինտէ միւշարիլէյհէ զիյաֆէթ միւքէլլէֆ պիր գահվէալթը վէրմիշ տիր։

—

Տէրսաատէթ Պուլկար էկզարքը Եուսէֆ էֆէնտի՝ Պուլկարիատա պիր Թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իտէրէք, իմթիյազնամէյի նիւմայիշլէրտէն ֆէրագաթ կէլմէլէրինի նասիհաթ իթմիշ, վէ զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ իթաաթ վէ սատագաթ իթմէք Պուլկարլարըն մէնաֆիի իգթիզաթընտան օլտուղունը պէյան էյլէմիշ օլտուղը կիպի, պունտան պէօյլէ միթինկլէր ագտը իլէ նիւմայիշաթտա պուլունմամալարըն Թավսիյէ իչիւն պիր տէ Պուլկար բաբազը կէօնտէրմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա Գրալիչասընըն իւչիւնճիւ մախտումը Տիւգ տը Գօնօթըն զէվճէսիլէ պէրապէր Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ ալաֆր. ապրիլին 15ինտէ իսքէնտէրիյէտէն խոժէն վաբօրընա րաքիպ օլաճաղը տուին եազըլմըշ իտի։

Տէրսաատէթտէն Թօփլը եազըլան պիր թէլէկրաֆտա, պու զիյարէթ Ինկիլթէրրա իլէ տէվլէթը Օսմանիյէ պէյնինտէ մուհապպէթը զավիյէ մէվճուտ օլտուղընը կէօսթէրտիկի իչիւն, էֆքեարը ումումիյէնին բէք զիյատէ խօշնուտ օլտուղը, վէ զիյարէթը մէզքիւրէ թէհզզում իթմէտիկի Թազտիրտէ զիյատէսիյլէ թէէսսիւֆ օլընաճաղը պիլտիրիլմիշ տիր։

—

Բրէնսէս տը Լուսինեան 3 վէ տուլ Մատամ Նար Պէյ, Գօրֆա նամըյլէ Թաշթընտա տախի մաարուֆ օլան Մատամ Պարօն տը Գօրէմ՝ պազը մահալլի կազէթալարըն պէյան իթտիքլէրի վէճհիլէ հուքիւմէթը Սէնիյէտէն պիր Չըրաաթ Պանգասը իմթիյազը տէլէպ իլէ պիր Օսմանլը Գրէտի Ֆօնսիէսի(Օսմանլը էմլաք պանգասը) թէէսսիսինէ րուխսաթ վէ մէէզունիյէթ իսթիհսալ իթմէկէ չալըշըյօր իմիշ։ (Թ—ն)

—

Այթունըն պու արա թէտէննիի ֆիյաթը՝ մատէնը մէզքիւրըն բիյասատա չօք պուլունմասընտան օլմայըպ, պիլաքիս մէյտանը թէտավիւլտէ ազ այթուն պուլունմազըա, պու նէտրէթին էօնիւնի ալմագ իւզրէ Անատօլու վէ Սուրիա էհալիլէրինին սիւս վէ թէզեինաթ իչիւն Թագընտըգլարը մահմուտիյէ, զէրմահպուպ գըլմըզ վէ սաիր պու կիպի ալթունլարըն պիլմիւպայէա Օսմանլը իւրաանա թէպտիլ իտիլմէսի խուսուսընտա Մալիյէ նէզարէթինէճ պիր թէսավվուր վագը օլուպ, պու թէսավվուրտան տօլայը կէչէնտէ բիյասատան մէճիտիյէ միւպայէա օլընտուղունա մէպնի, իրանըն ֆիյաթը թէնէզզիւլ իթտիկինի տուինքի Փ—ն եազըյօր։

—

Մէամուրաթա կէօրէ, Տօլլունը ումումիյէ Մէճլիսը իտարէսի Բէժի Մէճլիսը իտարէսինին իճրաալարընտա հազըր պուլունմագ իւզրէ չիրքէթը մէզքիւրէնին նէզտինէ եազրընտա պիր գօմիսէր նասպ իտէճէքմիշ։

—

Նեօլօյթա օգունմուշ տըր.

«2000 գատար միւսէլլահ Պուլկար՝ ապրիլին 23ինճի կիւնիւ խանի խըտըրէլլէզտէ Րումէլիի Շարգի տախիլինտէ քեաին Րիկա մանասթըրընտա թէճէմմիւ իտուպ, էռմին իթտիքտէն սօնրա, Հուտուտը Թէճավիւզլա Սէլանիք վիլայէթինէ հիւճում իթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր։»

—

Օսմանլը Պանգասը՝ Րումէլինին իլթիզամ տէմիր եօլլարընը ինչա իտէճէք Շիրքէթին Նիզամնամէսի տախիլինտէ Պապը Ալիյէ արզ իթմիշ օլմայըա, օրատան տա Նաֆիա նէզարէթի մէճլիսինէ հէվալէ օլունմուշ իսէ տէ, թէտգիգ վէ միւզաքէրէսի հէնիւզ խիթամ պուլմամըշ տըր։

—

Հուքիւմէթը Օսմանիյէ խըտամէթինտէ պուլընան Ալէման զապիթանընըն գօնթրաթլարը ինկիլիզ զապիթանընըն գօնթրաթլարը կիպի թէճտիտ օլունմայըպ իրատէի Շահանէ չէրէֆսուտուր իթմիշ օլուպ, լաքին էրքեանը հարպ րէիսը սանիյի Գօհլէր բաշա հազրէթլէրի քէնտի չախսընճա թէքլիֆ իթտիկի պազը չէրայիթ գապուլ օլընմատըղը Թագտիրտէ Ալէմանիայա ավտէթ իտէճէքմիշ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սէլանիք վալիի ճէտիտի Հազգը բաշա հազրէթլէրի տուին Սէլանիկէ մուվասալէթ իտիւպ, զալէտէն պէր միւթատ թօբլար աթըլմըշ օլտուղը կիպի, մէմուրինը աաքէրիյէ վէ միւլքիյէ իլէ ուլամա էհալի վէ պիր թաբուր ասաքիր՝ սաֆ պաղլայըպ սէլամ օլուրըր, վէ միւշէլլը մուսթաթէլիֆէ էրքեն վէ զըր չօճուգլարը՝ ֆիզունիի էյամը էօմր ու իգպալը հազրէթը Բատիշահի տուաէ վաճիպ իւլ էտասընը վէրտը զէպանը եապմագլա, միւշարիլէյհ տէ մախալիւ պուլունուպ վէ միւշէլլը մուսլիմէ մէքթէպ գարը օլունարագ տուաաթը պույուրումէ ու թաղաման ու իտէթ իչիւն պու սաաթի սաատէթ աթամէն միւթէպսէլէն ուս տըր։

—Սիսամ ճէզիրէսի ճիվարընտա գուրսանլար թէօբէկիլ, պիր սէֆինէյի սօյմուշ օլտուգլարընտան, Սիսամ լիմանընտա պուլունան վաբօրը Հիւմայուն մէրգումա գուրսանլարը թաագիպէ չըգմըշ տըր։

—Գօնեա վիլայէթինտէ եինէ զէլզէլէ վուգու պուլմուշ, վէ պու տէֆաքի տահա չիտտէթլի օլմուշ տըր։

Կէչէն կիւն Սագըզտա տախի պիր զէլզէլէ վուգու պուլմըշտըր։

—Մարմարա Էրէկլիսի ճիվարընտա գումա օթուրտուղընը եազտըղըմըզ իտարէի Մախսուսէնին Ֆէլէճ-Ալէ վաբօրը՝ սալա տուչարը խասար օլմագսըզըն էվվէլքի կիւն եիւզտիւրիւլմիւշ, վէ օ կիւն Պանտըրմա բօսթասընը իճրա էյլէմիշ տիր։

—Գօնեա վիլայէթինտէն Տախիլիյէ նէզարէթինէ վիւրուտ իտէն պիր Թահրիրաթա կէօրէ, Օթմանօղ նահիյէսինէ փէտօր 22 ինճի կիւնիւնէ գատար չէտիտ դար վէ եաղմուր եաղարագ, 1 համամ, 11 տուքքեան վէ իւզէրլէրի Թօբրագ տէօչէլի 200 խանէ միւնհէտիմ օլմուշ, վէ իւզէրլէրի քիրէմիտ տէօչէլի խանէլէր օթուրըլմագ պիր հալէ կէլմիշ տիր։ Երգըլան ազան վէ տիվարլարըն հատտ ու հիսապը օլմայըպ, Օթմանօղ չայը տախի ճօչարագ մէզրուաթը սուլար ինաթա էյլէմիշ իսէ տէ, Նուֆուսճա թէլէֆաթ օլմամըշ տըր։

—Նաֆիա Նազըրը Րաիֆ բաշա հազրէթլէրի՝ բազար կիւնիւնտէն պէրու նամիզաճ օլուպ, մագամը մէմուրիյէթինէ թէչրիֆ իտէմէմէքտէ տիր։

—Կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 12,ը 2 տագիգա կէչէրէք այըն 10տա 9 բայը Թութուլաճաղը՝ րասատխանէի ամիրէ թարաֆընտան իլան օլունմուշ տըր։

—Պէօյլէքճէրէնին արզալըրընտա Տօմուզ Տէրէ Նամ Րում գարիյէսինին զիւչիւք զիլիսէսինէ կէչէն կէճէ խըրսըզլար կիրէրէք, մուգատտէս գայլար իլէ էյգուէի բուհանիյէսի վէ սաիր էշեալը քեամիլէն կէօթիւրմիւշ օլտուգլարընտան, նէ միլլէթէ մէնսուպ վէ նէ մըգտարտա օլտուգլարը մէճհուլ օլան մէզքիւր խըրսըզլարը Թաագիպ ու թէրթիպ իթմէք իւզրէ պիր միւֆրէզէ ժանտարմա սէվգ օլունմուշ տըր։

—Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումիսի Մ. Ֆօսթէրըն իսթիֆա իտէճէյինէ տաիր Թ—ըն եազտըղը հավատիսին պիասըլ ու էսաս օլմատըղը թահգիգ օլընմուշ տըր։

—Մալիյէ նէզարէթի թարաֆընտան Պարօն Հիրչ ալէյհինէ իգամէ օլունան էհամ տավասը կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ, պիրինճի մահքէմէի թիճարէթտէ թէքրար ֆասլ օլունուպ, Պարօն Հիրչին վէքիլլէրինտէն Մէրճէմգուլի Ագէքսանտր էֆէնտի մէզքիւր տավանըն բուլէթի մահքէմէի մէզքիւրէնին տաիրէի սէլահիյէթինտէ օլմատըղը իտտիա իթմէսի իւզէրինէ, հէյէթը մահքէմէ պատէլ միւզաքէրէ, մէզքիւր տավանըն մէրճիի բուլէթի քէնտիսի օլմատըղընա գարար վէրմիշ տիր։

—Մէշէլէմիւմէնիյէ իշխիւլիսկինէ կէօրէ, Բրուսատա մէշհուր միւսքիրաթ ֆապրիգաթօրը Էմիրզեան Յովհաննէս էֆ. թարաֆընտան ախիրէն Ֆրանսանըն Պօրտօ չէհրինտէ քիւշատ օլընան միւսքիրաթ սէրկիսի ումումիյէսինէ (էքսբօզիսիօն) իրսալ գըլընան իչքիլէր՝ հէյէթը տաուլ թարաֆընտան ֆէվգէլատէ Թագտիր ու Թահսին օլունարագ, ֆապրիգաթօրը մումայիլէյհէ վէրիլմէք իւզրէ Ֆրանսա հուքիւմէթի թարաֆընտան Թիճարէթ նէզարէթը ճէլիլէսինէ պիր իֆթիխար տիբլօմասը իրսալ գըլընմըշ տըր։

—Մարաշտա էհալինին խանէսի իլէ Թօբլանան 100 000 զրուշ իլէ պիր մէքթէպի տախի միւչթէմիլ ճէսիմ պիր իսլամ մէքթէպի ինչա օլընըպ, պու քէրրէ՝ րէսմէն քիւշատ օլընմըշ տըր։

—Տիւն աքշամ իւսթիւ Պէյօղլունտա Թաշ խան Ֆրուն ճատտէսինտէ պօշ պիր իսլամ խանէսինտէն ալթէյ զուհուր իթմիշ իսէ տէ, էթրաֆտան տէրագապ էթթիֆաիյէ, մէզքիւր խանէնին եալընըզ պիր օտասը ազազ խարապ օլտուղըն հալտէ եանկըն պասթըրըլմըշ տըր։

Պէչիքթաշ բօլիս միւտիրի Հասան բաշա հազրէթլէրի տախի տէրհալ մահալլը վագայա կէլիպ, հարիգին պասթըրըլմասը խուսուսընտա բէք զիյատէ սարֆը զայրէթ ու իգթիզայի պույուրմուշ օլտուղընտան, բաշայի միւշարիլէյհին Թիչա հիմմէթը ճանսիպարանէսի այէնէն Թագտիր ու թաշքիր օլունուր։

Պօշ օլան խանէտէն իչպու հարիգին սէպէպը զուհուրը նէ իտուկի անլաշըլամամըշ տըր։

—Իզմիրտէ Բէժի միւսթախտէմլէրինտէն օլուպ պիր իչէ եարամատըղը իչիւն եօլ վէրիլմիշ օլան պիր Ճէզայիրլի իսմինին պիր միւթէսէրը ֆամիլեասընա մէնսուպ օլուպ Բէժի մէմուրլարընտան պուլունան Մ. Բրիմիյի կէչէն կիւն կիւնտիւզ վագթ սօգագտա իքի ճէֆվէլէր գուրչունը իլէ վուրուպ գաթլ իտէրէք ֆիրար էյլէմիշ տիր։

—Իզմիր Րում մէթրոբօլիտը ճէտիտի Վասիլիօս էֆ. մարտըն 20 ինճի կիւնիւ սապահլայըն չէհրը մէզքիւրէ միւվասալէթ իտուպ, Օրթօտօքս էհալիսի թարաֆընտան քեմալը իհթիֆամ ու իհթիրամլա իսթիգպալ վէ զապուլ օլունմուշ տըր։

Բէզմալըք Ֆիլիպէ Րում մէթրոբօլիտը ճէտիտի Նուվաքիմ էվթուլիս էֆ. տախի կէչէն հաֆթա մահալլը մէմուրիյէթինէ պիլ միւվասալէթ, իհթիրամաթը ֆագա իլէ զապուլ օլունմուշ տըր։

Սագըզ Լաթին բիզգոբոսը ճէտիտի Մօնսէնեօր Ապամիի տախի ախիրէն ճէզիրէյի մէզքիւրէյէ վիւրուտ իտէրէք, քեմալը թէքրիմ ու իհթիրամլա զապուլ օլունմուշ տըր։

—Շիրքէթը Խայրիյէ միւտիրի Հիւսնիւ էֆէնտի քէրիմէսի վէ եավէրանը Շահանէտէն Ալի պէյին զէվճէսի հանըմ էֆ. էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 23 մարտ

Լօրտ լար մէճլիսինտէ խարիճիյէ Նազըրը Լօրտ կրանվիլ՝ պիր սիւվալէ ճէվապէն, Գապինէթօնըն՝ Աֆղանիսթանտա Թավ ու միւչվարը սէտտաթ քեարանէսինտէն չաչմայաճաղընը, վէ լաքին նամուսը պիր հիւմիւ իթմիյաթ մուվաֆֆագ օլամ իչիւն տէ հիչ պիր ֆըրսաթը էլտէն գաչըրմայաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 24 մարտ

Համէս ինկիլիզ գօնսօլօսը Մ. Սանտուիթ՝ Թունուզա բօլիթիգա մէմուրը վէ ժէնէրալ գօնսօլօս նասպ օլընմուշ տըր։

Թանճա (Ֆաստա) 24 մարտ

Մարօգ իլէ Միւճթէմէար Ամէրիգա արասընտա մուսալաաթ օլան միւշքիլաթ թէսվիյէ էտիլմիշ օլմագլա, պունտա սէպէպ օլան Ամէրիգալը մահպուսլարը սէպիլի թախլիյէ օլունմուշ տըր։

Բարիզ 24 մարտ

Մէճլիսը մէպուսան՝ բարլամէնթօ ինթիխապաթը իչիւն ֆիհրիսթի գուրա քէշիւմէսի ուսուլիւնիւ իգտասընա տաիր օլան լայիհայը 99 րէյէ գարչը 412 րէյ իլէ գապուլ իթմիշ տիր։

Միւսավէհա իչիւն Բէքինտէ միւզաքէրէ ինճա իտիլտիկինէ տաիր պիր չայիա զուհուր իթմիշ տիր։

Բէ-Բէր

Աթինա 24 մարտ

Օսմանլը սէֆիրի Թէվֆիգ պէյ՝ Սիւվէյիշ գանալը գօնֆէրանսընտա Թիւրքիա թարաֆընտան մուրախխաս օլարագ իթմէք իւզրէ եարըն Բարիզէ հարէքեթ իտէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԳԱՎԳԱՍԻԱՏԱԳԻ
ԷՐՄԷՆԻ ՄԷՔԹԷՊԼԷՐԻՆԻՆ
ԳԱՊԱՏԸԼՄԱՍԸ

Պու կիւնքի Թ. Հօյէլ-Բօտա օգունմուշ տըր.

«Րուսիատա պուլունան Էրմէնիլէրին պիրինճի վէ իքինճի տէրէճէտէքի մէքթէպլէրի քեամիլէն Րուսիա մէարիֆ նէզարէթինէ իլհագ օլունտուգըն, վէ պունտան տօլայը ումում Էրմէնիլէրին միւթէէսսիր պուլունտուգլարընը կէչէն պիր իճմալըմըզտա եազմըշ իտիք։

«Իսթիխպարիմիզէ կէօրէ, Էրմէնիլէր՝ պու մէսէլէ հագգընտա հաշմէթլու իմբէրաթօր հազրէթլէրինէ Թագտիմ իտէրէք ճէվապը րէտտէ տուչար օլմուշլարը պիրինճի արզուհալը զամիմէթէն պիր իքինճի արզուհալ տահա Թագտիմ իթմէքտէ իմիշլէր քի, զիքը օլունան արզուհալ մէքեաթիպը իպթիտաիյէնին Րուս մէարիֆ նէզարէթինէ Թապի օլմասը աթֆալը Էրմէնիյի քէնտի լիսան ու մէզհէպլէրինի էօյրէնմէքտէն մէն իտէրէք, ատէթա տօղրուտան տօղրուեա Րուս իթմէք տէմէք օլաճաղընտան, վէ պունա տախի Ջար հազրէթլէրինին ատալէթը միւսաատէլէրի գաիլ օլմայաճաղընտան, պարի մէքեաթիպը սիպեանիյէ՝ ճէմաաթը Էրմէնիյէ էլինտէ գալարագ, չօճուգլար օրալարտա լիսան վէ մէզհէպլէրինի էօյրէնտիքտէն սօնրա, տէվլէթ իտարէսինտէ պուլունաճագ օլան իքինճի իպտիտաիյէ տէրէճէտէքի մէքթէպլէրէ ալընմալարընը իսթիրհամ էյլէյէճէքլէր իմիշ։

«Վագըա պազը իսթիրհամլարըն իսաֆ օլընըպ օլընմայաճաղը մէչքիւք տիր, անճագ Էրմէնիլէր՝ արզուհալլարընտա, մէքեաթիպ իւզէրինտէ հուքիւմէթ էլինէ կէչմէսի չօճուգլարըն տօղրուտան Րուս իտարէսինտէն պէհս իտէրէք, թէմամիյէ քէնտի գավմիյէթլէրինի գայպ իտէճէքլէրինտէն չիքեայէթ էյլէյէճէքլէր իմիշ։

«Րիվայէթէ կէօրէ, էլէէվմ Րուսիա մէարիֆ Նազըրը պուլունան զաթ (Մ. Դէլիանօֆ) տախի Էրմէնի իւլ օլուպ, Րուսիա Էրմէնիլէրի քէնտի գավմլարընտան օլան պիր զաթըն Նասըլ օլուպ տա գավմիյէթը մէնսուպէսի ալէյհինէ պէօյլէ պիր գարարնամէ լայիհասը Թանզիմ իթմիշ օլտուղընա իւզիւլիւյօրլար իսէ տէ, պու իւզիւլմէքտէ հագլը օլմալարընտան պաշգա, չինքի Նազըրը մումայիլէյհին Էրմէնիլիք զայրէթինէ գատար պէօյլէ օլուրսա օլսուն, տէվլէթի մահլուպ օլան պիր չէյէ մումանաաթ իտէմէյէճէյի օլտուղը հալտէ, էլպէթթէ իւֆարի վազիֆէսի մէճպուր օլաճաղը տըր։ Րուսիա տէվլէթի տախի իչթէ հէր Էրմէնիյի քէնտի մէարիֆ նազըրը կիպի համիյէթլի վէ զայրէթլի պիր Րուս եարատմագ իչիւն պու թէտպիրի իթթիխազ իթմիշ տիր։

«Հէր հալտէ եինէ Էրմէնիլէրին թէէմմինը մէնֆաաթլարը իչին տէրիզ քի, պու գարար ալէյհինէ նէ գատար չիքեայէթլէր իտիլիրսէ իտիլսին, հուքիւմէթը մէթպուլէրինի օ Նիյէթլէ ղազանտըրմըշ օլուրլար։ Հէլէ Էվրոբատա պուլունան պազը Էրմէնիլէր՝ Էվրոբա կազէթալարը իլէ Րուսիա ալէյհինտէ պէնտլէր եազմագտա վէ տէվլէթը միւշարէլէյհանըն պու հարէքեթինի պիր նէվ պարպարլըգ օլմագ իւզրէ կէօսթէրմէքտէ տիրլէր քի, պու միսիլլիւ Նէշրիյաթտան Էրմէնիլէր իչիւն մէնֆաաթ տէյիլ, աքսինէ միւզարրաթ հասըլ կէլէճէկի աշիքեար տըր։ Հուքիւմէթը մէթպուէլէրինին իչպու գարարընը հիւսնը Թէլագգիյէ իտէճէք օլտուգլարը հալտէ իսէ, մազհար օլաճագլարը թէվէճճիւհաթըն բէք պէօյլէ իսթիֆատէ էյլէյէպիլիրլէր։»

Թէրճ. Էֆքեար.—Պիզ Թ. Հօյէլ-Բօտըն պուլունտուղու պէնտի պէրապէր մաալումաթ այնէն նագլ իտուպ, սօն ֆըգրալարընա տա ասլա հէմֆէքիր տէյիլիզ։ Պիր միլլէթին քեաֆֆէի մէքթէպլէրինի զապաթմագ՝ հէր նէ թէրզտէ մէզնի օլսա տա, մէտէնիյէթը հազըրէյէ գարչը աչըգտան աչըգա պիր խուսումէթ վէ Ջէպր իթմէք օլուպ, Էրմէնիլէր՝ զայլ իթմիշ օլտուգլարը իչպու հագլարընը տախի մէշրուիյէթլէ էլտէ իթմէյէ չալըշըրլարսա, Րուս հուքիւմէթինին զաղապընը տահրիք իտէճէք պիր հարէքեթ իտէրլէր տիյէ պունլարա ըշար իտիլէմէզ, Էրմէնիլէր հուքիւմէթինէ պաղլը կիպի մէքեաթիպլէրինին գալմասը իչիւն հէր գանունի չարէյէ միւրաճաաթ իթմէյէ սալահիյէթտար պուլունմալըտըրլար։

—

Ախիրէն Էտիրնէյէ Առաջն. Տեղապահ Թային օլունան Մըսըր Առաջնորդը սապըգ Սուքիասեանց Գէր. Տ. Մեսրովպ Սրբազան պու սապահ Թրէնէ բաքիպ վէ Էտիրնէյէ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքեթ իթմիշ տիր։

—

Մաքիվեճճիւնիյէ իշխորդիկինէ կէօրէ, Տատեան Ցարութիւն էֆ. հազրէթլէրի՝ տուչար օլտուղու խասթալըգտան թէտրիճէն էֆագաթ պուլմագտա տըր։ Միւշարիլէյհի թէտավի իտէն ատիպպա հէր կիւն գօնսուլթօ իթմէքտէ, վէ Տօգթէօր Նազգաշեան էֆէնտի տախի խասթանըն եանընտա պուլունմագտա տըր։

Լը Թիւրքին պէյանընա կէօրէ, սէֆարէթը Էճնէպիյէ միւշարիլէյհին իզալէի խասթալըգը իչիւն պէք զիյատէ միւշարիլէյհին խաթըրընը իսթիֆսար էյլէմէքտէ տիրլէր։

—

Գալէքեարէ Առաջնորդ. Տեղապահ Նասպ օլընան Կէօմիւրճեան Գէր. Տ. Մաղաքիա վարդապետ տախի պու կիւնլէրտէ մահալլը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Տօյունը ումումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսինտէն կէլէն իլան.

Րումէլի չիմէնտիւֆէրլէրի թահվիլաթը բիյանգօսընըն 91ինճի գուբօնը՝ ալաֆր. ապրիլին 1ինճի չարչէնպիհ կիւնիւ Թամամ էօյլէտէն Ջարչընճի ամիրէտէ Պանգը Օսմանի մարիֆէթիյլէ թէտիյէ օլունաճագ տըր։

Տէրսաատէթ 11|23 մարտ 1885

ԻՍՏԱՐԷԻ ՄԱՆԺՈՒՄԷՏԷՆ

Իլէն իլ...

Հէր եազ Ատալար ճիհէթինէ իզլէմէքտէ օլան Նէօ-Շէհիր Նամ իքի պաճալը վաբօրըն կէօյա չիւրիւք օլտուղընտան, պու սէնէ տէ Ատալարա Թային իտիլէճէք իսէ հիչ բիժէնին օնա բինիշէ ճէսարէթ իտէմէյէճէկի հագգընտա չու արալըգ պազը չայիաթըն տէվէրան էյլէտիկի իչիտիլմիշ, վէ հալ պու քի մէզքիւր վաբօրըն քէօհնէ օլմատըղը կիպի, պու տէֆա տախի հավուզա գօնուլարագ հէր թարաֆը մուայէնէ իտիլտիքտէն սօնրա տէօրթ այ գատար իսթիհտամ իտէն Թամիրի սուրէթը միւքէմմէլէ վէ մէքինէսի նէթիճէ պուլմուշ, վէ գազանլարը իսէ քեամիլէն էօնիտէն եափըլմըշ օլտուղընտան, էլեէվմ ուսուլը ճէտիտէ իւզրէ օ ճէսամէթտէ ինչա իտիլէն վաբօրլարտան տահա գուվվէթլի օլուպ սիւրաթը տախի 14 միլ րատտէսինէ վարաճաղը մուհագգագ վէ միւսէլլէմ, վէ պունտան պաշգա գազան վէ Թէքնէլէրի միւճէտտէտէն իմալ օլընան վէ սիւրաթլարը 11 միլ տէրէճէսինտէ պուլունան իւչ վէ Մէօ Ֆիլէյթ վաբօրլարընըն տախի պու սէնէ Ատալար ճիհէթինէ իզլէտիլէճէք վէ էհալինին հէր սուրէթլէ էմնիյէթինէ շայան օլաճաղը մուգարրէր պուլունմուշ օլմագլա, իլանը քէյֆիյէթ իպթիտար գըլընտը։

Աստանէ 11|23 մարտ 1885

ԱՆԿԼՕ-ՐՈՒՍ ՄՈՒՀԱՐԻՊԻ

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ, մէսէլէի հազըրէ իւզէրինէ ինկիլիզլէրին վէ ինկիլիզ կազէթալարընըն էֆքեարը նէրէլէրտէ օլտըղընը զիքր ու պէյան էյլէտիք։

Մալիւմաթը թամմէ իչիւն տիկէր Թարաֆը տա տինէմէք լազըմ տըր։

Իմտի պու կիւն տախի, Րուսլարըն վէ Րուսեա կազէթալարընըն էֆքեարը նէրէլէրտէ օլտըղընը զիքր իտէլիմ։

Մնատգըն Բէթէրսպուրկտաքի մուխպիրի պէյանընճա, կէչէն հաֆթա բէնճշէնպիհ կիւնի Թօմա աթէշ վէրիլմէսինէ անճագ պիր բարմագ գալմըշ իմիշ։

Շէօյլէ քի, խարիճիյէ նազըրը Մ. կիրս հէր նէ գատար սուլհ Թարաֆկիրը պուլունմագտա, վէ սուլհըն պագը սագլանըլմասը իչիւն գան թէր տէօքմէքտէ իսէ տէ, պիր արա մուհարէպէ Թըրգասը, պիւթիւն օրտուընը տախի քէնտի Թարաֆլարընտա պուլընտըղընը պիլտիքլէրինտէն, Մ. կիրսին էֆքեարընա ղալէպէ իթմէյէ բէք եագլաշմըշլար իմիշ։

Ժէնէրալ Գօմարօֆ, Բէնճէ իւզէրինէ հիւճում իթմէք իչիւն Թալիմաթ իսթէմիշ օլտըղընտան, եէմմը մէզպուրտա Րուսեա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան ճէվապ վէրիլէճէք իմիշ։

Մուհարէպէ Թըրգասը, ժէնէրալ Գօմարօֆա հիւճում էմրի վէրիլմէսինէ չօգ չալըշմըշ իսէ տէ, սօնրատան ադիլանէ նասիհաթլար ղալէպէյի գազանարագ, Մ. կիրսի պէօյլէ պիր միւշքիլատէն գուրթարմըշլար իմիշ։

Նօվէյէ Վրէմիա նամ Րուս կազէթասընըն էֆքեարընճա, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Րուսեայա գարշը սիլահլանմագ մէճպուրիյէթի կէօսթէրմէսի, բաթթըրտը տրասընտա Գանտահար չէհրինէ գատար Աֆղանիսթանըն ճէնուպ գըսմընը զապթ էյլէմէք իչիւն սըրֆ պիր պէհանէտէն իպարէթ իմիշ։

Ինկիլթէրրա տէվլէթի Գանտահարը զապթ իտէրէք, պիր կիւն Րուսեա տէվլէթինին տիկէր պիր Աւրուպա տէվլէթի իլէ մուհարէպէյէ Թութուշաճաղընը կէօրիւր կէօրմէզ օրատան տա կիտիպ Հէրաթը զապթ իտէճէք, վէ Աֆղանիսթան էմիրինին խաթըրընա տա խօշ կիթմէք իչիւն Պոլխայը տա օնա ալըվէրմագ իսթէյէճէյի իհթիմալտէն պուլունմագտա իմիշ։

Նօվէյէ Վրէմիա պատէհու չէօյլէ իլավէ իտէյօր.

«Հէրէ Րուսեանըն վէ հէրէ Ինկիլթէրրանըն, սուլհուն պագը սագլանըլմասընը արզու իտէճէք չօգ սէպէպլէրի վար տըր. Ֆագաթ էկէր պիրիպիրլէրի իլէ չաթըշմալարը չարէսիզ օլաճագ իսէ, Րուսեա տէվլէթի, քէնտի մէնֆաաթլարընը զարարտան միւգայէ իթմէք իչիւն Թէտարիքեաթ տա գուսուր իթմէմէլի տիր»

Բէթէրսպուրկուն բէսմի տայիրէլէրի Թաշթըրտա պուլունան պիր մուխպիրի տախի չէօյլէ եազմըշ տըր.

Պիզ սուլհա մէյեալ պուլունտըղըմըզտան, պիր մուհարէպէնին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն միւմքին մէրթէպէ չալըշաճաղըզ. Ֆագաթ Րուսեանըն մուհարէպէյէ հազըր պուլունտըղընը տա կէօսթէրմէք իսթէրիզ։

Րուսեա տէվլէթի քէնտի ատըմընը կէրի ալամազ. չիւնքի Վասաթի Ասիա էհալիսի անըն կէրի չէքիլմէսինի քէնտի զայիֆլիյինէ համլ իտէճէքլէր տիր։

Էկէր Ինկիլթէրրա տէվլէթի Րուսեանըն պու հալինի անլար իսէ, իքի Թարաֆ իչիւն տախի էյի օլուր. Ֆագաթ էկէր անլամազ իսէ, օլ վագըթ Հէրաթա գատար իլէրու կիթմէքտէն պաշգա չարէմիզ գալմայաճագ տըր։

Րուսեա էհալիսի, Հէրաթըն զապթ օլունմասը Թարաֆընտա պուլունմագտա տըր, վէ Րուսեա տէվլէթի տախի, էհալինին պու արզուսընը Թահթը նազարա ալմայա մէճպուր տըր։

Օճէր նամ ասքէրի Թարաֆկիրը Րուս կազէթասը տա չէօյլէ տէյօր.

Էկէր Ինկիլթէրրանըն կէօրիւշ Հէրաթը զապթ իթմէսինէ միւսաատէ իտէր իսէ, օլ վագըթ Վասաթի Ասիատա պուլունան միւքէլլէֆիյէթիմիզ, միւշքիլ պիր հալէ տիւշէր օլմըշ օլաճագ վէ Ինկիլիզլէրի, զապթ իտէճէքլէրի Թիւրքմէն մէմալիքինտէն տիւշարը սիւրմէք լազըմ կէլէճէք տիր։

Վագըա պիզիմ բօլիթիգամըզ սուլհա մէյեալ տըր (ամմա նէ՛ սուլհ) Ֆագաթ պու մէսէլէտէ, պիր բարմագ գատար պիլէ կէրի կիտէմէյիզ։

Հէրաթ իչիւն Ինկիլթէրրա իլէ պիզիմ պէյնիմիզտէ մուհարէպէ օլմայաճագ տըր. չիւնքի պէօյլէ պիր մուհարէպէնին նէթիճէսի Ինկիլթէրրա իչիւն վէ խուսուսի իլէ Հինտիսթան իչիւն նէ՛ բէլէրէ վարաճաղընը քիմսէ քէշֆ իտէմէզ. Հալպուքի Րուսեա էնիշիւսէ պիլէ, Ինկիլթէրրանըն էլինէ չիւրիւքլիւքտէն զիյատէ պիր շէյ կէչմէյէճէք տիր։

Պիզ էկէր պու մէսէլէտէ Ինկիլիզլէրէ թէսլիմիյէթ կէօսթէրիր իսէք քիւչիւքլիւյիւ գապուլ իթմիշ օլաճաղըզտան, հէր նէ տախի օլսա, մուհարէպէ իթմէմիզ լազըմ կէլէճէք տիր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ԷՏԷՊՍԻԶԼԻԿԻ

Պու սէրլէվհա իլէ րէֆիգիմիզ Թ. Հավատիսըն տիւնքի նիւսխէսինտէ աշաղըտաքի պէնտը խուլասէթէն նագլ օլունմուշ տըր.

Շիրքէթը խայրիյէ՝ րէզալէթի պիր տէրէճէյէ իֆրաթա վարտըրըյօր քի, րէզալէթին պու տէրէճէսինէ ատէթա էտէպսիզլիք տէմէքտէն հիչ չէքինմէյէ մէճպուր օլմայըզ։

Մալիւմ տիր քի, ճումա վէ բազար կիւնլէրի Պէօյիւքտէրէտէն գալգարագ վէ Պէյգօզա օղրայարագ սապահլարը էրքէնտէն պիր վաբօր էնտիրիլմէքտէ, վէ ագշամլարը տախի պու վաբօրըն սաաթ 9 տա Սիրքէճի իսքէլէսինտէն գալգըրըլմասը գարար վէրիլմիշ։ Աթի իւճրէթի 110 բարա օլան Պէյգօզա էհվէն օլարագ 2 ղըրուշա միւշթէրի կէօթիւրտիւկիւնտէն, չու 30 բարալըգ Թէֆաւութը խալգըն պունընտան կէթիրմէք իչիւն, Շիրքէթ՝ օյունա տէնզէթէլէրի իւթթիւքար իթմէքտէ տիր։

Էվվէլա, վաբօրլար ճումա վէ բազարտան մաատա հէր կիւն հարէքէթ մէճպուր օլմայըպ, էօրթու կիւնլէրինտէ վէ պիր ազ սու իլէ հավալարտա հարէքէթ իթմէյէ մէճպուր տըր։

Սանիյէն, սաաթը հարէքէթ գաթի օլմայըպ, էքսէրիյա եօլճուլար եէթիշտիքլէր տէ գալգմըշ պուլունուրլար։

Սալիսէն, նէ իսքէլէյէ կէլտիկի վէ նէ տէ հարէքէթ իտէճէյի զէման տիւտիւք չալմազ քի, քէնտիսինտէ մէվճուտ իսէ տէ իշիթմէսին տէ հէպ պէօյլէ մէսէլէ տիր։

Րապիէն, վաբօր իսքէլէտէ կէօզիւքմէսիյլէ պիլէթճի պիլէթ վէրմէզ։

Պունլարըն քեաֆֆէսինտէն գաթի նազար տիւնքի բազար էրթէսի սապահը պու վաբօրըն Պէյգօզ իսքէլէսինէ սուրէթը վիւրուտ վէ հարէքէթի իլէ եօլճուլարըն հալլէրինի պիլմէտէն վուգու պուլան միւշահէտէմիզ իւզէրինէ էնզարը երպապը ինսաֆա արզ իտէլիմ։

Սապահլայըն իսքէլէտէ 80տէն միւթէճավիզ գատըն էրքէք եօլճու մէվճուտ օլտըղը հալտէ, պիլէթճի՝ պունլարա պիլէթ վէրմէյօր իտի. Խըրըլտը կիրպի խալքը վաբօր կէօզիւքիւր կէօզիւքմէզ, պիլէթճի պիլէթ վէրմէկէ պաշլայարագ, պիթթապ՝ նէթիճէսի էթիքմէտիկինտէն, 15—20 քիշի պիլէթ ալմագա մուվաֆֆագ օլուր օլմազ վաբօր տախի հարէքէթէ պաշլատը։

Վաբօրըն հարէքէթինտէն խապէր ալամայանլար, վէ եախօտ չայէտ պէքլէր տիյէ իսմիտ էյլէյէնլէր՝ պիլէթլէրինի ալտըգլարը հալտէ, վար գուվվէթի պաճագլա վէրէրէք, վաբօրա տօղրու գօշ-տուգլարընտա, եա քէնտիլէրինի տէնիզէ աթմագ վէ եախօտ մահրում մագսատ օլարագ իսքէլէտէ գալմագ արասընտա մուխայյէր գալըրլար։

Պու մէյուսիյէթ իւզէրինէ օլ գատար սէպ ու սիթէմլէր իշիթտիք քի, Հիւսէյին էֆ. հազրէթլէրի՝ պունլարըն պիրինի քէնտի հիսսէսինէ ալսա իտի, քէնտի ճէզասընը վէ ալտըղը զէման վիճտանը պունտան տօղրուլարագ, քի՛մ պիլիր նէ գատար միւթէէսսիր օլուր իտի։

Վաբօրըն էվսաֆը մախսուսէսի մէյանընտա պիլիւթիզամ պըրագտըղը 60 գատար եօլճուլարտան ֆազլա ալմագ հըրսընտա պուլունտըղը եալընըզ 45 ղըրուշ իչիւն պու րէզալէթէ հիչ մահալ օլմատըղընը ճիհանըն պիրինճի էգօնօմիսթի տախի թէսլիմ էյլէր։ Հալ պու քի, պէյլէ պունտան տա բայարէթ գըլմագ, պագընըզ տահա նէ օլսուն։

Հէր քէսին էլինտէ 2 ղըրուշլըգ պիլէթլէր պուլունուպ, պունլարը 110 բարալըգ տիկէր վաբօրա պինմէք գապիլ օլամայաճաղընտան, պիլէթլէրին թէպտիլի իչիւն պիլէթճիյէ միւրաճաաթ օլունտու։ Անտէն «քէսիլմիշ պիլէթ կէրիյէ ալընմազ» տիյէ պիր ճէվապը եէսա տահա՛։

Պիլէթլէր իլէ տիկէր վաբօրա պինիլիր իսէ, քէօբրիւյէ չըգըլտըղը զէման ֆազլասը վէրիլէճէկինէ տախի պիր սէօզ տահա չըգտը։ Ցահա նիճէ սէօզլէր սիթէմլէր արասընտա խալգըն ղաղաղը արթարագ վաբօրա պինիլիպ քէօբրիւտէ մէմուրլար եանլըշ պիլէթ իլէ եանլըշ վաբօրա պինիլմիշ տէյի խալգը պիր տահա իպզալ էյլէտիլէր։ Մէրամ անլաթմագ միւշքիլ. մէմուրլար քէնտի վէրէճէքլէրի ճէզատան տախի պինհագըն էնտիշէ իտէյօրլար։

Հասըլը եագայը գուրթարըպ քէօբրիւյէ չըգապիլէնլէր՝ քէնտիլէրինի հագիգաթէն սահիլը սէլամէթէ վասըլ օլմուշ սայտըլար։

Եահո՛ւ, պիր քէրրէ ինսաֆ իթմէլի. Շէհրիմիզտէ իքի չըմէնտըֆէր իլէ իքի վաբօր գումբանեասը վէ պիր Թրամվայ վէ պիր Թիւնէլ իտարէսի վար տըր քի, պունլար տախի եօլճու նագլինէ խըտմէթ իտէյօրլար. Հիչ կազէթալարտա պու իտարէլէր ալէյհինէ շիքեայէթ իշիտիլի՞ր մի. Նա՞սըլ իշիտիլիր քի, պունլարտա եօլճուլարը շիքեայէթէ մէճպուր իտէճէք էսպապ ատէթա հիչ եօգ հիւքմիւնտէ տիր։

Հագիգաթը հալ պունտան իպարէթ իքէն, Հիւսէյին էֆէնտի հազրէթլէրի՝ պիր ազ Թէէմմիւլ իթմէլի՛ մի, պիր ազ ուտանմալը՞ մը, հէր շիքեայէթ զուհուրունտա հէր պէօյլէ պիր ճէվապ իլէ գուրթուլմագ աշըրը չօգ ագըլ իշի տիր, հէմ տէ մէմուրլար իմիշ տէ, պիլէթլէրին վէրիլմէսի իչիւն ալտըղը պարա? ... գաճըրըլմայաճագ ... չէքիլմէյէճէք պիր ճէզայա կէօրէ? շէյ տիր, ֆագաթ պու շէյլէրին հէր պիրինէ ՛ պէյլէ եօլճունուն ճէզալանտըրըլ մասը յէրինտէ տէյիլ տիր։

ՄԷՔԹՈՒՊ

ԳԱԼԱԹԱՍԱՐԱՅԻ
ԷՐՄԷՆԻ ՄԷՔԹԷՊԼԷՐԻՆԻՆ
ԳԱՀՐԱՄԱՆԼԸՂԸ

Մուհթէրէմ էֆէնտի,

Մալիւմը ալիլէրի տիր քի Ֆըրանսատա, Ավուսթրիատա, Ալէմանիատա, Ամէրիգատա վէ տիկէր պազը մէմալիքտէ պուլունան մէքթէպլէրին Գաթօլիք էհալիլէրի մէզհէպճէ հէպսի պիր օլարագ, պիր պիրինտէն Ֆարգլարը օլմայըպ, մէզհէպ ճիհէթինճէ ճիւմլէսի մէքթէպլէրինէ մուավէնէթ օլուրլար, ճիհէթը ճիհանիյէճէ (սիվիլիզէ) պիրպիրինտէն այրը օլուպ. հէր էհալի՝ քէնտի տէվլէթը մէթպուընա վէ քէնտի տէվլէթինին գանունընա թապի տիր։

Իշթէ պիզ Էրմէնիլէր տախի պու գապիլտէնիզ. հէր նէ գատար Րուսեա, Թիւրքիա, Իրան վէ զայրիհիմ մէմալիքտէ պուլունան Էրմէնիլէրին մէզհէպճէ հիչ պիրպիրինտէն Ֆարգլարը եօգ, հէբսիմիզ պիր իսէք տէ, ճիհէթը ճիհանիյէճէ (սիվիլիզէ) հէր էհալի՝ քէնտի տէվլէթինէ վէ անըն գավանինինէ թապի տիր. կէլէլիմ էսասը մատտէյէ.

Գալաթատա Նէչը օլունան Էրմէնիճէ պիր կազէթանըն 354 նումէրօլը նիւսխէսինին Ալէ. Տէ---Բէ--ն ընտա օգուտուս քի, էջմիածին տէքի Ս. Սինոտ՝ Թիֆլիս հիւքիւմէթի նէզտինտէ, հէր նէ գատար մէքթէպիյը միլլէթինին գարատըլմասը իչիւն բէք չօգ սայ ու ղայրէթ էյլէմիշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամատըղընտան, կէչէն դէկտ. այընտա Պարզկանց Տէր Տ. Սուքիաս Եպիսկոպոսը, Ջարըն գարարընը կէրի ալտըր-մաղ խուսուսընը իսթիրհամ իչիւն Ջարըն նէզտինէ կէօնտէրմիշ վէ Մէճլիսի միլլէթինին գարարընը Ջարըն նէզտինտէ մէքթէպլէրինի խուսուսընը Թիֆլիստէ պուլունան Ջարըն միւքէմմէլ պիր նէզտինէ Տէրկէմէք? ... ճէզպէտիլմէյէճէյի իթթիխազ? ... Պարզկանց Եպիսկոպոսըն «Մէքթէպ ... թէմէլիւ ... կամիլ ... Տէսպանաթուն? ... » Թէքրար հիւքիւմէթըն կիւճլիւ պէօյլէ մէսէլէյէ տուգունմագ սահիհ տիր. «Բէզգա մէզգիւր կազէթա՝ պիր ազ աշաղըտա չէօյլէ տէմիշ տիր. «Կը յուսանք որ մեր ազգային մարմինք անցեալոյն օրինակներ յիշելով, կուկասեան կրթական խնդրոյն մէջ չեն թերանար կատարել իրենց պարտաւորութիւնները»։

Շիմտի սօրարըմ մէզգիւր կազէթայա քի, Օթտմանլը Բաթրիգխանէսինի պու մէսէլէյէ միւտախալէ իթտիրմէյէ նէ միւնասէպէթ վար տըր. Մէճհէպիմիզ Նօգթայի նազարընճա ճիվէտ էրմէնիլէրին պէօյլէ վէ ասըլ մէրճի օլան Ս. Էջմիածին հէյէթը միւլքիյէսի պուլունա օսյ ու ղայրէթ իտուպ տա, մէքթէպլէրին գարատըլմասը էօնինի ալմաղա մուվաֆֆագ օլամատըղը հալտէ, աճապա Ազգ. Վարչութիւն պունա նա՞սըլ մուվաֆֆագ օլաճագ տըր. Թօբ Թիւֆէնկի մի հազըրլայաճագըզ.

Մէզգիւր կազէթա տէր քի «Ազգային մարմինք անցեալոյն օրինակներն յիշելով չեն թերանար կատարել իրենց պարտաւորութիւնները» եանի Օթտմանլը Վարչութիւն՝ կէչմիշ զէմանըն միսալլէրինի նազարը տիգգաթա ալարագ, վազիֆէլէրինի իճրասընտա գուսուր իթմէմէլի տիրլէր.

Թամ իշթէ պիզ տէ պունը տէրիզ քի, էկէր կէչմիշ զէմանտէն միսալ ալմագ իճապ իտէր իսէ, Բաթրիգխանէ կէչմիշի նազարը տիգգաթա ալարագ սիւքիւթ էյլէմէլի տիր. չիւնքի հա՞նկի մէսէլէտէ էջմիածին Աթոռընըն իճրաընա մուվաֆֆագ օլամատըղը պիր իշի Օթտմանլը Բաթրիգխանէսի իճրայէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր քի, պիր պէյլէ մէսէլէտէ պէօյլէ պիր թէվաֆուգ

ԳԸԶԸԼ ՍԻՀԻՐՊԱԶ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Թարիֆ էյլէտիյիմ վարագա իշթէ պիւնէնին եանը պաշընտա տուրուեօր. օգույունըզ. պէն էպպէրլէտիմ. չայէտ Մարքի էլան սաղ իսէ, վէ էլիմէ կէչէճէք օլուր իսէ, խասսէթէն անըն իչիւն Թիւֆէնկ տօլտուրմըշ պէքլէյօրում. . . իւչ պին ալթուն, պու կիւնքի կիւն բարա տըր, օյունճագ տէյիլ. . . նէ չարէ գէնկին տէյիլիմ քի . . .

10

Մարքի կէօզիւնիւ քէօզէյէ չէվիրիպ Թիւֆէնկի կէօրտիւքտէ սըգըլտը իսէ տէ, պէլլի իթմէյիպ, կիւլէրէք.

—Սէն էյի պիր սաամա պէնզէյօրսըն, Ալլահ վէրէ տէ իւչ պին ալթունը գազանասըն.

—Գու կէճէքի պաշընըզա կէլէն Թէլաքէթի հիքեայէ իտէր իթմէզ օ իքի հայտուտլարըն պիրի Սէն-Մէքզան վէ տիկէրի խըզմէթքեարը Լազար օլտուղընը անլատըմ, պունուն տա սէպէպի վար.

—Նէ՞ իմիշ սէպէպի.

—Ցահա տիւն Լազարը կէօրմիւշ օլտուղըմ քիմսէ զիհնիմտէն չըգարամազ. Պիր հաֆթա իչիւն իգթիզա իտէն էշեալէ օմուզումա վուրմուշ գօրու իչինտէն կէչէրէք քէօյտէն կէլիր իքէն, տարաճըգ պիր կէչիտին քէօշէսինտէ գարշըմա իրի պիր հէրիֆ չըգտը. սըֆաթը այնը Լազարըն Թարիֆ օլունան սըֆաթընա պէնզէյօր իտի. Ալտըրմայըպ եօլումա տէվամ իթմէք իսթէտիմ. անճագ եօլուն իւզէրինտէ տուրմուշ կէչէճէք եէր պըրագմայօրտու, «Թօրպանըն իչինտէ նէ՞ վար» տէյու սիւվալինէ, «կէօրիւյօրսուն եա՛, էքմէք սոմունու» տէյու ճէվապ վէրտիմ.—Պիր Թանէ սաթսա՞նա պանա.—Էքմէքճի տէյիլիմ պէն.—Եօյլէ իսէ պիր Թանէ վէրի վէր.—Սատագա վէրմէյէ գուտրէթիմ եօգ տըր. պէն տէ Ֆագըրըմ. խօշ, սէնտէ տիլէնճի սըֆաթը տա եօգ.—Օնու պունու պիլմէմ. գարնըմ աճ, պիր էքմէյէ իհթիյաճըմ վար.—Գօլայ չէյ. պէնիմ կիթտիյիմ քէօյէ կիթ, Թօբու եարըմ սաաթլըգ եօլ. էքմէքճիյի պուլուրսուն.—Պէն քէօյէ կիթմէմ. էքմէքտէն պիր Թանէ վէրմէլի.—Ամմա եարարսըն հա՛. տէտիյիմտէ» հէրիֆ ճէպինտէն պիր տապանճա չըգարըպ, վէ պէնիմէ տօղրուլթուպ.—Ուզուն սէօզէ վագթըմ եօգ. չարո՛ւգ չըգար, եօգսա չիմտի պէյնինի տաղըթըրըմ» տէտի.—Եէտիմտէ քէնտիմի մուհաֆազա իտէճէք հիչ պիր սիլահըմ օլմատըղընտան, վէ պիր սոմուն իչիւն տէ գաֆամը եարտըրմագ իսթէմէտիյիմտէն, Թօրպամը էնտիրիպ, հէրիֆին էօնիւնէ պիր սոմուն գօյտում. սոմունու ալըր ալմազ, Թէշէքքիւր պիլէ իթմէքսիզին, սըրթընը չէվիրտի վէ գօրունըն իչինտէ նապէտիտ օլտու. կէօրիւյօր քի, կիթմիշ տօղրու էֆէնտիսինի պուլմուշ քի, իքիսի պիրտէն եօլունուզու պէքլէյիպ, սիզի սօյտունուզ. էյէր Թէրպիյէսինի վէրմիշ իսէնիզ, էյի էթմիշսինիզ. պէնիմ սոմունըմ պէտէլինի, սիզին գուրշուն էօտէմիշ տէմէք.

Բէօյլէ Մէտար Թապուրօ՝ վուգուաթը հիքեայէ էյլէտիյի սըրատա, Մարքի գույէթ տիգգաթլա տինլէր, վէ պաշընը չանաղըն իչինէ էյմիշ եիւզիւնտէքի գան լէքէլէրինի չըգարմագա ուղրաշըր իտի. Եըգանըպ պիթտիքտէն սօնրա, Մէտարա խիթապէն.

—Նա՞սըլ, պիրազ պիշիմէ կէլտի՞մ մի.

—Ահ շիւպհէսիզ. Թանըլմայաճագ գատար Թէպտիլ օլտունուզ. չիմտի պէօյլէ պիր ղաթա պէնզէյօրսունըզ. . . էն աշաղըսը եա պիր Մարքի եա պիր Գօնթ օլմալըսընըզ. եանըլը՞յօրմույըմ.

Սէն-Մէքզան կիւլմէկէ պաշլատը.

—Էյի քէշֆ իթտին. Ֆիլվագի իսմիմ Գօնթ տը Լօրիէր տիր. անասըլ վէօյլէ չէհրինտէն իմ. պէլքի իշիթմիշսին տիր.

Մէտար Թապուրօ պաշընը էյտի. Ֆիլհագիգա Մարքինին վէրմիշ օլտուղը իսմի չօգ տէֆա իշիթմիշ իտի. Պիր Թարաֆտան լագըրտը էտէր, վէ պիր Թարաֆտան տա Ֆէվգէլատէ պիր տիգգաթ իլէ Մարքիզի սիւզէր վէ պունուն ալթընտան չէօյլէճէ մըրըլտանըր իտի.

—Աճայիպ չէյ. նէ՛ գատար պէնզէյօր. հիչ պիր միւշապէհէթ էքսիք տէյիլ, տուտագլարըն իւսթ պաշընտա սիյահ նօգթասը պիլէ վար. . . տէյմէտէ. . . օլսա. Նէ՛ գըրմըզը. . . պագալըմ. էյլէթմէ քի անլըյօր.

Քէօյլիւնիւն պու տէրէճէ Թիքըրտա միւգատտէս Մարքինին իչի սըգըլմագտա օլուպ, լագըմ կէլէն մալիւմաթը ալմըշ վէ Թազէ? Օհճէլը գօնագլընա իւչ տէֆօրթ մէյ մէսաֆէտէ պուլունան Մօրիազ գարիյէսինէ նէ՞ Թարաֆտան կիտէճէյինի էօյրէնմիշ օլտուղընտան, քէնտի էշքեալընը էզպէրլէմիշ օլան վէ իւչ պին ալթունը գազանմագ իւզրէ Թիւֆէնկինի տօլտուրուպ հազըրլամըշ պուլունան քէօյլիւնիւն խանէսինտէն պիր ան էվվէլ չըգըպ կիթմէք աձմինէ տիւշէրէք չաղըրմասընը պաշընա գօյմագ վէ Մէտարըն էլինէ պիր կիւմիւշ աղ-չէ սըգըշտըրմագ իսթէյօրտու.

—Հագգըմըզտա պէօյլէ պիր խըզմէթտէ պուլունտուղունուզտան տօլայը մինթտար օլտում. չունքի ալ վէ աչըլմա պիր չարայ իչի վէր.

—Բէք էյի, Թէշէքքիւր իտէրիմ. . . պիրազ տահա տուրմագլը պիրազ չէյ էքմէք իսթէմէզ միսինիզ.

—Եօ՛գ, պիր ան էվվէլ կիթմէքլիյիմ լազըմ կէլիյօր.

—Ուղուրլար օլսուն. Էնճամընը սէլամէթ օլսուն. Ալլահ չուլուխտէն Սէն-Մէքզան իլէ խըզմէթքեարը խային Լազարտան սիզի էսիրկէսին.

—Էկէր չի բաթ կէթիրէճէք օլուր իսէմ, հայտուտլարըն եաման տըր. կէօզիւմ տէօրթ տիր. վէ եանըմտաքի թապանճալար գէաֆի տիր.

Ալըգլատէ Մարքի, չաղըրը էլինտէն Ջօլինին Թըգըլտէրինի ալըր, ատըմըն? Թըլնա պինտի. Մէտար պիր սօն Թէֆա տահա սէլամ վէրիպ, աճէլէ չիֆթլիյին Թարաֆընա պաշլատը. Սէն-Մէքզան հավալանըմ չիֆթլիյին Թարաֆըն եօլունտան օրմանա տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու. Մէտար Թապուրօ տախի, Թիւֆէնկինի օմուզունա ալարագ գարիյէնին եօլունա տօղրու սըգըշմագ չալըշըր իտի.

Սէն-Մէքզան չիֆթլիյին քէօշէսինէ տէօնէր օլտուղու Մէտար.

—Հէ՛, Մարքի. պիր չէյ ունութտունըզ. . . տէյու պաղըրտագտա. Մարքի Ջօլիյի տուրտուրմագ պաշլըգ չէվիրտի.

—Նէ՞ ունութտուզում.

—Քէլլէնէ ղըյմէթ քէսիլմիշ օլտուղունու ունութտուղուն. սէնի՛ խային Սաննա պիր գուրշուն պօրճլու վար, չիւնքի Մարքի տը Սէն-Մէքզան սէնսին տէյիլ, հէման Թիւֆէնկէ տավրանտը.

(Տէվամը)

Բաթրիգխանէ Թէչէպպիւս պիլէ եյլէմէմիշ տիր , զիրա պիզ՝ Օսմանլը Թէպաիյէթի իլէ միւֆթէխիր օլտըղըմըզդան , օլսա օլսա Մէթպուը մուֆախամըմըզ վասըթասը իլէ Րուսիայա արզը միւտտաիյաթ իտէպիլիրիզ ․ Իշթէ Պալաժէնիա մէսէլէսի մէյտանտա տըր ․ Պու գատար սէնէտէն պէրու Ազգ․ վարչութիւն՝ Պալաժէնիանըն ֆէսխ ու մէնինէ մուվաֆֆագ օլապիլտի՞ մի , Երեսփոխանական ժողով միւճատէլէ էտէ էտէ պաշա չըգապիլտի՞ մի ․ պիր եօլ պուլամագ իչիւն հէր գաչ տէֆա չալըշտը իսէ , հէր տէֆասընտա տա ․քիւչիւք տի՞ւշմէտիւք մի ․ տահա կէչէն ճումաա կիւնքի Երեսփոխանական ժողովըմըզտա ուճու պուճաղը պուլունմազ միւզաքէրէլէրտէն սոնղրա պիր գարար վէրէպիլտի՞ք մի ,

Էկէր կէչմիշտէն էօրնէք ալմագ իճապ իտէր իսէ , մէզգիւր կաղէթա՝ պիզզաթ քէնտիսի կէչմիշտէն էօրնէք ալարագ , Րուսիա սէֆարէթխանէսինէ միւրաճաաթ օլունմասընը նասիհաթ իթմէքէ եէրտէ , Բաթրիգխանէ միզի պէօյլէ պիր Թէչէպպիւստէն մէն իթմէլի իտի ․ Զիւնքի կաղէթաի մէզգիւր մուհարրիրինին կէչէն սէնէ Մ․ Ընու ճէնապլէրի իլէ Պալաժէնիա մէսէլէսի հագգընտա վագը օլմուշ օլան պիր միւքեալէմէսինի կաղէթալարընտա նէշր էյլէտիքլէրինտէ , ալտըղը ճէվապը րէտտ վէ «անդաւանալի» իգլէրինէ մուհարրիրը մումաիլէյհին էօնինէ պագարագ կէրի տէօնմիւշ օլտըղընը կաղէթաի մէզգիւրըն օլ վագթ․քի նիւսխալէրինտէ օգումուշ ,

Իմտի , միւէլլիֆ էֆէնտի , իչպու մէքթուպըմըզ կաղէթաի միւթէպէրինիզէ տէրճինի րէճա իտէրիմ ․ մաղսէտիմ՝ Բաթրիգխանէ միզի Գավգասիա մէքթէպլէրինին եէնիտէն աչըլմասը իչիւն Րուսիա սէֆարէթինէ միւրաճաաթ իթմէքտէն մէն էյլէմէք տէյիլ տիր , չիւնքի բէք էյի էմինիմ քի , կէրէք վարչութիւն վէ կէրէք Բաթրիգխանէ պէօյլէ պիր չոըրըդ խօյա սիւլիւք իտուպ քէնտինի քիւչիւք տիւշիւրմէզ ․ իլլա չունքտա պունտա վէ պախուսուս Անատօլուտա մէզգիւր կաղէթա օգունտուգտա , պազը էհալիմիզ՝ վարչութիւն վէ Բաթրիգխանէ պու իշէ նի՞չիւն Թէվասսութ իտսին մէն իթմիրմէյօրլար տէյէրէք նաճագգ եէրտէ հէյէթը միլլիյէմիզի իթհամ վէ Թայիպ էյլէմէսինլէր ․

Մատամ քի Զարըն գանունը Թէպտիլ ու Թաղեիր օլունմայըզ «անդաւանալի» տիր , էլմիհամինտէքի Ս․ Սինօդ իչիւն տէ էօյլէ տիր , Սէամփօլ վէ սաիր հէր եէր իչիւն տէ էօյլէ տիր վէսսէլամ ․ Ճէնապը Հագգ վէ ֆէյյազը մուտլագ Թախթը ալիպախթը Օսմանիյի պէրգարար պույուրսըն քի , տէվլէթը էպէտմիւտտէթը Օսմանիյէ սայէսինտէ միլլէթիմիզ տէ րէֆահ ու սաատէթ իւզրէ եաշասըն վէ պունճա աըրտան պէրու նաիլ օլտըղը հուրրիյէթը տինին ու այինի տախի պագի գալսըն ․ Պուրատա խաթմը քէլամ իթմէտէն էվվէլ , մէզգիւր կաղէթայա շունու տախի պէյան իտէրիմ քի , էկէր Գաւգասիա մէքթէպլէրիմիզի եէնիտէն աչըրմաղա մուվաֆֆագ օլաճագ պիր զաթ վար իսէ , օ տա Ս․ Էջմիածին Գաթողիկոսի Ներսէս Շէրիֆինէ գուտաս իտէճէք Գաթողիկոս հազրէթլէրի իլէ , միւշարէլէյհին զէքեավէթ ու տիրայէթի տիր , տէյիլ քի պիր Թագըմ լաֆազանլըգլար ․

Գում—Գափու

1883 մարտ 10

ԱՄԷՐԻԳԱ

Նիւ Եօրգ մուխպիրիմիզտէն փետր. 13 Թարիխլի ալտըղըմըզ պիր մէքթուպ տըր ․

Պունտան ագտէմ եազտըղըմ մէքթուպլարտա զիքր իթտիկիմ հավա չըմէնտոֆէրլէրի հագգընտա գարիւնլէրըմա պազը մալիւմաթ իթասընա միւսարաաթ իտէրիմ ․

Մէզգիւր հավա չըմէնտոֆէրլէրի՝ Նիւ Եօրգըն 4 պէսլիւք ճատտէլէրինտէն վէ տէմիր քէօբրիւլէր իւզէրինտէն միւրուր իթմէքտէ օլուպ մէզգիւր քէօբրիւլէր օ տէրէճէտէ մունթազամ վէ գավի սուրէթտէ եափըլմըշ տըր քի , շիմտիյէ գատար գազա վուգու պուլմամըշ տըր ․ Մէզգիւր չըմէնտոֆէրլէրտէ ճօգրըլ իտէնլէր՝ ատէթա Թրամվայտա տըրլար կիպի էմնիյէթ իւզրէ սէյահաթ իտէրլէր ․

Մէզգիւր քէօբրիւլէր՝ 3 սաաթլըգ մէսաֆէ եանի 10 միլտէն ուզուն տըր ․

Սթամպօլուն Գալաթա քէօբրիւսիւ ուզունլըղընտա պէհէր մէսաֆէտէ պիր սթասիօն պուլունուպ , պունլարտա եօլճուլար՝ գաթարըն վիւրուտինէ անճագ 2—3 տագիգա պէքլէրլէր ․ Մէզգիւր սթասիօնլարտա դըշըն սօպա եանար ․

Պէհէր չըմէնտոֆէր գաթարը 4 ճէսիմ վակօնտան միւրէքքէպ օլուպ , պէհէր վակօն տախի 100 եօլճըյը իսթիապ իտէր ․ Վակօնլարտա տախի դըշըն սօպա եանար ․ Ուզունլըղը պալատէ պէյան օլունան խաթթըն պիր պաշընտան տիկէր պաշընա եօլճըլըգ իչիւն 100 բարա Թալէպ օլունըր ․

Լաքին հէր սապահ վէ ագշամ 3 սաաթ մէքթէպ չօճուգլարը վէ ամէլէ իչիւն վէ բազար կիւնլէրի պէյլէ ումում նըսֆ իւճրէթ տէպ օլունըր ․ Գաթարլարըն սթասիօնլարտա միւտտէթը Թէվագգուֆը եարըմ տագիգատան իպարէթ տիր ․ Իշպու չըմէնտոֆէրլէրտէ եէվմիյէ 300,000 քիշի ամէտաշիւտ իտէր ․ Խաթթըն վաբօր իսքէլէլէրինէ միւնթէհի գօլլարը տախի վար տըր ․

Իշպու չըմէնտոֆէրէ պինմէք իսթէյէն պիր քիմսէ՝ սօգագտան իւսթիւ գափալը վէ 40—60 գատէմ տէմիր նէրտիվէնլէրտէն եօգարը չըգար , սթասիօնա կիրէր վէ օրատա գաթար վիւրուտինտէ րաքիպ օլուր ․

Իչճիլէրին հարէքէթլէրի վագթը եանի սապահ ագշամ վակօնլարա կիրիլտիքտէ , կիւզէլ կիյինմիշ եուզլէրճէ էրքէք վէ գատընլարըն սէսսիզճէ օթուրմագտա վէ ատէթա մէքթէպտէ կիպի էլլէրինտէ պիրէր կաղէթա օգումագտա օլտըգլարը կէօրիւլիւր ․

Իշպու չըմէնտոֆէր խաթթընըն ալթը՝ մունթազամ Թրամվայ արապալարընա մախսուս օլտըղը կիպի , սօգագըն պիր Թարաֆը եայա եուրիւյէնլէրէ վէ եայա Թարիգի իլէ մէզգիւր խաթթըն արա եէրինտէքի մէսաֆէ տախի եիւք արապալարընա ախտ տիր ․

Պուրատա քիրա արապասընա պինէն բէք նատիր կէօրիւլիւր ․ Եալընըզ զէնկինլէր քէյֆ իչիւն արապայա րաքիպ օլուրլար ․

Միւէլլիֆ էֆէնտի , իշթէ Քրիսթօֆ Գօլօմպօս Թարաֆընտան պուլունմուշ վագթ օ տէրէճէ եապանի օլան տիւնեանըն պու գըթասը՝ պու կիւնքի կիւն պու տէրէճէտէ մամուր վէ ապատան օլմըշ տըր ․

∴

Պու սէնէ գըշ պուրատա բէք շիտտէթլի օլտը ․ Միզան իւլ հարարէ աշըղըտա սըֆըրտան 16 տէրէճէյէ գատար աշաղը էնտի ․ Պունունլա պէրապէր գար չօգ եաղմատը ․ Քիպար էրքէք վէ գատընլարը՝ այագլարընտա պիր բարմագ գալընլըղընտա տէմիր գըզագլար իլէ գարլարըն իւզէրինտէ գայմագտան բէք խօշլանըրօրլար ․ Ամէրիգալըլար՝ շիտտէթլի գըշա ալըշըգ օլտըգլարընտան , էրքէք , գատըն վէ չօճուգլար՝ եազտան զիյատէ կէճէ եարընա գատար սօգագլարը տօլաշըրօրլար ․

∴

Խարիճտէն իքի կիւն էվվէլ (փետր․ 11) աճիպլէրի Նիւ-Եօրգըն մէշհուր տավա վէքիլլէրինտէն Մ․ Լէմայէրին խանէսինտէ իմզալը վագթ իթմէքտէ իքէն , պուրա Օսմանլը սէֆիրի ֆէրիգ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւրալայ Հասան պէյ խանէի մէզգիւրը Թէշրիֆ պույուրտուլար ․ Օ էսնատէ խանէ խալգը Թարաֆընտան չալընան բիյանօ իշիտիլմէյէ պաշլանմըշ իտի ․ Թէվֆիգ բաշա իլէ Հասան պէյին իքսա իթմիշ օլտըգլարը էլպիսէ վէ իպրազ իթտիքլէրի հիւսնիւ հալ ու Թէրպիյէլէրի՝ պիր Ամէրիգալը մէճլիսինտէ ումումըն Թէհսինի ու դըղպէթինի մուճիպ օլմըշ տըր ․ Բաշաի միւշարէլէյհ Ինկիլիզճէյի բէք կիւզէլ Թէլաֆֆուզ իթմէքտէ , վէ հէլէ Հասան պէյին լիսանը եէրլի պիր Ամէրիգալը լիսանընտան Թէֆրիգ օլունամայաճագ պիր բատտէտէ իտի ․

Մումաիլէյհիմա միւսաֆիր օլուպ , պու միւտտէթ զարֆընտա 2 սաաթ գատար , բալիթիգանըն անվալը հագգընտա , Թալիմ ու Թէրպիյէ վէ Ամէրիգա իլէ Թիւրքիանըն պազը անվալ ու ատաթը իւզէրինէ միւքեալէմէ ճէրէյան իթմիշ տիր ․

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ Ծ․ Վ․ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ԱՌԱՋ․ ՔԱՂԱՔԻՆ ՆԻԿՈՄԻԴԻԱՅ ԵՒ ՎԻՃԱԿԻՆ

Իզմիտէն պու սէրլէվհա իլէ տէրճի զըմընտա աթիտէքի մէքթուպ կէօնտէրիլմիշ տիր ․

Ներկայս Ձեր Ազգօգուտ լրագրոյ սիւնակներուն միոյն մէջ զետեղելու հաճելնիդ կը խնդրուի ․

Ստեփաննոս Ծ․ վարդապետ Յովակիմեան՝ հանգուցեալ Ներսէս Ս․ Պատրիարքէն վերջ Առաջնորդ կարգուած է Նիկոմիդիա քաղաքին և նորա բոլոր Թեմին ․ Նա իւր առաջնորդութեան գրեթէ 12—13 տարուան մէջ՝ բոլոր ճիգը և փոյթը իւր Թեմի մէջ գտնուած դպրոցներուն և եկեղեցիներուն վերայ սեւեռած է գոցեց ․ ի սկզբանէ անտի Նա չարժունը տիրող եղած է միշտ , ուստի անհոգ և անփոյթ Նստելը իրեն խիղճ և պարտազանցութիւն մի սեպելով , Նախնի Առաքելոց և Նախնի Քրիստոնէութեան առաջնորդաց նման անընդհատ կը ջանար յայն՝ ուր օգնութեան և քաջալերութեան , և Նիւթական և բարոյական յառաջդիմութեան կարօտութիւն մի կզգացուի ․ կասել չգիտէ նա բնաւ և ո՛չ իսկ յոգնիլ ․ Այս բաւծներս՝ տեսնող և լսող ճշմարտասէր անձինք ալ կրնան հաստատել անշուշտ ․ Եւ ի՞նչ հարկ , մինթէ Նորին Սրբազնութեան Ատա-Բազարու մէջ հաստատած և կառուցած Ազգ․ Նուիրական յարկերը՝ վարժարանները և կեդրոնական Թոշակաւոր վարժարանը , և անոնց յարատեւութեան համար չինել տուած միւս հաստատութիւնները՝ բաղնիքը եւայլն անխօս բարբառով բաւծիս վկայ չե՞ն կանգնիր արդեօք ․

Թողունք նոյն կողմերու՝ Սապանճայի , Գուրտ-պէլէնկի , Ասլան-պէկի , Տէօն-կէլի և ուրիշ գիւղօրէից մէջ Ազգ․ վարժարաններու համար հաստատած անշարժ կալուածները և նոյն իսկ յօգուտ համայն ժողովրդոց ըրած միւս գործերը՝ աղբիւրներ չինել տալը , եւայլն ․ բուն իսկ Պարտիզակ գիւղաքաղաքին մէջ գտնուած այն հոյակապ և փառաւոր չինուածքը՝ Ազգ․ երկսեռ վարժարանը ըսել կուզեմ , որ արտաքին գեղեցկութեան և փառաւորութեան հետ՝ ներքին գեղեցկութեամբ և բարեկարգութեամբ և յուսման յառաջդիմութեամբ այսօր ամենուն ուշադրութիւնը յինքն գրաւած և կեդրոնացուցած է , այն վարժարանը կըսեմ՝ իմ այս բաւծս չէ՞ հաստատեր ․

Վերջապէս այժմիկ՝ 8—9 ամիս կընէ՝ Բազարու Մեծ—Նոր-Գիւղի կողմերը գացած լինելով՝ նոյն գիւղին մէջ ըրած ինչ ինչ բարեկարգութիւնները , Միջագիւղի մէջ չինելու ձեռք զարկած դըպրոցը՝ որուն ստակը հանգանակութեամբ արդէն ժողովրդէն հաւաքած և անդ հաւատարիմ մարդոց ձեռք յանձնած է՝ իմ սոյն բաւծներս չե՞ն հաստատեր արդեօք ․

Եւ ահա ասկէց մի քանի օր յառաջ Գարա-մուսալի Նոր-գիւղս եկած լինելով՝ այս տեղի հաստատութեան վարժարանին համար ըրած փոյթը և ճիգը և պատրաստութիւնները՝ իմ սոյն բաւծներս չե՞ն հաստատեր արդեօք ․

Բայց Թող ներուի ինձ ասել , երբ Նորին Սրբութեան սոյն գիւղին մէջ ըրած և ցուցած ճիգը և աշխատութիւնը մանաւոր կերպով գրել կուզեմ ,

Տ․ Ստեփաննոս Առաջնորդ Հայրն ներկայ տարւոյ՝ փետր․ 22 ուրբաթ օրն Եալօվայի կողմերէն յանկարծ գիւղս եկաւ ․ ընդհանուր գիւղին պէտք եղած ընդունելութիւնն տրուեցաւ իրեն ․

Նա իւր սովորութեան կամ լաւ ևս իւր բնութեան համեմատ սկսաւ իւր Աստուածային քարոզութիւնները տալ , գոգցես իւր վարդապետութեան անընդհատ խօսքերը , յորդորները և խրատները մագնիսական զօրութեամբ համակեալ բոլորովին՝ այնպէս գեղեցիկս լսելի ընել կուտայր ժողովրդեան որ բոլոր գիւղն արք և կանայք 'ի փոքուէ ցմեծամեծս առհասարակ խուռն բազմութեամբ կդիմէին յեկեղեցի , իրեանց հոգեկան և բարոյական քաղցը և ծարաւը յագեցնելու համար ․ Մ՛հ , գաւառաց գիւղերու խե՛ղճ ժողովուրդը քանի՛ պէտք ունին արդեօք սոյնպիսի բարոյախօս առաջնորդներու , քանի՛ պէտք ունին արդեօք սոյնպիսի համոզակեր բարոյական խօսքեր լսելու , որք գրեթէ զուրկ եծարաւի մնացած են ամեն տեսակ բարոյական վարդապետութիւններէ ․ ․ ․ ․

Ինչ և իցէ , առաւօտ և երեկոյ՝ եկեղեցւոյ ատեններ միշտ բարոյական խրատներով կ'վարդապետէր ժողովուրդը , իսկ երեկոյեան ժամը 12էն վերջ ամեն գիւղեր գիւղիս երեւելիները , Թաղական անդամները և պատուաւոր անձերը , նոյն իսկ հասարակ ժողովուրդէն շատերը միշտ քովը կ'կանչէր , և անոնց տեսակ տեսակ խրատներ խօսելէն վերջը՝ Նորոգ դպրոցի մը չինութեան առաջարկութիւն մի ալ ըրաւ անոնց , և պնդեց ալ Թէ մինչև որ նոյն դպրոցին համար պէտք եղած պատրաստութիւնները այժմէն չտեսնուի՝ այս գիւղէս չպիտի մեկնիմ ․

Գիւղիս գլխաւորները և Թաղական անդամք և բոլոր ժողովուրդն արդէն բարեգործութեան համար կազմ և պատրաստ , և ուսման ծարաւի՝ հաճեցաւ Նորին Սրբազնութեան առաջարկութեան զիջանիլ ․

Սոյն միջոցիս Բազարու Միջագիւղի գիւղապետը (մուխթար) և Թաղ․ անդամոց մին եկաւ առ Ստուր Առաջնորդ Հայրն , և ազգային մի քանի խնդրոց և իւրեանց դպրոցին հիմնարկութեան համար զՆորին Գերապատուութիւնը կրկին յիւրեանց գիւղ տանել ուզեցին ․ սակայն Առաջնորդ Ս․ Հայրն և գիւղիս բոլոր ժողովուրդն պնդեցին՝ Թէ պէտք է քանի մի օր հոս կենալ , և այս տեղի գործերն ալ կարգադրել ,

Զայս ըսին և անմիջապէս փետրվար 27՝ Դշ․ առաւօտ Առաջնորդ Հայրն մի ձի հեծած՝ քահանայով մը գիւղին մէջէն 87 անձի չափ ալ հետն առած՝ ձիերով , կացիններով և տապարներով առանց նոյն օրուան ցուրտը նայելու՝ գնացին 2ու կէս 3 ժամու չափ հեռաւորութեամբ լեռ մի , նոյնտեղ մինչև երեկոյ աշխատեցան և յերեկոյին ձիոց փայտեր բեռնաւորած եկան ․ Հետեւեալ օրն դարձեալ անձամբ նոյն գըլուխ անցած՝ գնացին կրկին նոյն լեռն և երկու օրուան մէջ 210 կտորի չափ դպրոցին չինութեան համար փայտեր բերին , 230 կտորի չափ ալ նոյն տեղ պատրաստ Թողին , զորս գիւղիս բարեպաշտ ժողովուրդը հետզհետէ կբերէ վրայ է ․

Փետր․ 28էն՝ հինգշաբթի երեկոյ դարձեալ ժողովեց գիւղիս Թաղ․ անդամները և ուրիշ պատուաւոր անձինք , անոնց ներկայութեամբ դպրոցին չինութեան համար հանգանակութեան ցանկ մի ալ չինեց , և անդ 24 անձերէ 3840 ղրուշի գումար մի գոյացաւ , սոյն ցանկ ներկայ գտնուողներուն ստորագրել տուաւ , և ինքն ալ իւր կնքովը վաւերացնելով՝ յանձնեց անդ կազմուած յանձնաժողովոյ մի , որք հետզհետէ պիտի ժողովեն նոյն ստակները և Թացեալ ժողովուրդն ալ հետզհետէ նոյն հանգանակութեան ցանկին մէջ պիտի մտցնեն , որով յամրան դըպրոցի չինութեան պիտի ձեռնարկուի ․

Այսպէս ամէն բան կարգի դընելով՝ մարտ 1 ուրբաթ առաւօտ կրկին Միջագիւղ վերադարձաւ ․

Ահաւասիկ Ստեփաննոս Ս․ Հօր ըրած գործունէութիւնները , ազգօգուտ ճիգը և հոգատարութիւնքը ․ Սակայն ցաւալի է որ աշխարհի վերայ այսպիսի անձեր միշտ հակառակութիւններ կրած են ու կ'կրեն , և այսպիսի գործունեայ ձեռքեր ջլատուիլ կմտաբերուին անգթաբար , եթէ բանամք պատմութեանց էջերը , քանի՛ քանի տեղեր այսպիսի բարեգործ և գործօն անձերու դէմ Նախանձու և հակառակութեան սև ու սև՛ վարագոյրներ քաշուած պիտի տեսնենք , քանի՛ քանի Նողկալի՛ և զզուելի հետքեր պիտի նշմարենք անդ ․ Բայց չէ՝ մոռացուած գրեթէ՝ Թէ Նախանձու և հակառակութեամբ մարդու մը արժանիք չնսեմանար բնաւ և Նորա պատուոյ արատ մի չգար , այլ ընդհակառակն Նորա արարք և պատիւ առաւել ևս գեղեցիկ իմն կը փայլին յայս ամենեցուն ․ Եւ Թող Նախանձու զոհ եղող անձ մը բնաւ չ'վհատի , այլ ընդհակառակն խնդացին Թող համբերէ , գիտնալով Թէ երբ ուրիշ մը առ Նախանձու իւր դէմ կը հակառակի՝ ըսել է Թէ իւր անձին վրայ արժանիք մը և առաւելութիւն մի փայլած է , որ Նախանձորդին մարմնոյ աչքը շլացուցած և հոգւոյն աչքերը կուրցուցած է ․ Այո՛ , կրկին կըսեմ , Թէ Նախանձ և հակառակութիւնք գրեթէ միշտ բարութեան մը , առաւելութեան մը և արժանաւորութե՛ան մը դէմ դրօշ պարզած են յաշխարհի , ո՛վ որ արժանաւորութիւն մի ունի , Նախանձորդներ ալ ունի , հասարակ և անգործ կամ արժանեաց տէր չեղող անձին վերայ ո՞վ պիտի Նախանձի ․

Զայսոսիկ անկեղծաբար կը գրեմ , ըստ որում ինչպէս որ բարութեան մը և բարեգործ անձի մը դէմ Նախանձին անկողմնասէր և ճշմարտասէր անձանց նողկանք կը պատճառէ , ճշմարտութիւն մը ծածկելն և ի նպաստ Նորին չխօսիլն ալ նուազ նողկալի և ատգտանելի չէ կարծեմ ․

Գեւորգ Գ․ Գալուստեան
ի Մեծ-Նոր-գիւղէ
Բազարու

1885 Մարտ 3
ի Նոր—Գիւղ
Գարա-Մուսալի

Թ․ Էֆէնտի․— Ֆիլհագիգա Յովակիմեան Գեր․ Տ․ Ստեփաննոս Ծ․ վարդապետ՝ 10—12 սենէտէն պէրու իզմիտ վիճակընը պիր սուրէթը մաթլուպէտէ իտարէ իթմէքտէ օլուպ , հէման հէր զէման անըն գուրաթ մէյթէաաթիտէսինի տօլաշարագ ումում 'էհալիյի սուրէթը րուհանիյէտէ Թէսէլլի իթմէքտէ պուլունմուշ , վէ էֆալը խայրիյէ վէ միլլէթ պէրվէրանէ իճրաաթլա վաղիֆէի րուհանիյէսինին իֆասընտա սալա իւխթիյարը գուսուր իթմէմիշ օլտուղը հալտէ , պազը էշխաաս՝ պունլարը ինքեար իտէրէք րուհանիյէսինին Նիւ մուամիլէյհ ալէյհինտէ պիր Թագըմ նէշրիյաթ վէ Թէֆէվվիւհաթը նապէճաէ պուլունմագտա օլտուղունտան մուամիլէյհի իսթիֆաէ մէճպուր իթմէքլէրինէ Թէէսսիւֆ իտէր , վէ լաքին էյլէտտօ մէրգումնին իչպու սուի մուամէլէլէրինէ եէհէմմիյէթ վէրիլմէյիպ , ումումէհալինին մաղալլէյէն մէմնունիյէթինի մուճիպ օլմագ իչիւն Գեր․ Տ․ Ստեփան վարդապետըն իսթիֆասը գապուլ օլունմայարագ մէմուրիյէթինտէ իպգա իտիլէճէկինի գավիէն մէմուլ էյլէրիզ ․

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Շուրաի-Տէվլէթ Թէմէիզ վէ իսթինաֆ մահքէմէսի պաշ մուավինի Ալի պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի ,

Նիսա խաստախանէսի սէր Թապիպի Քիրքագօ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի ,

Տիվանը Մուհասէպաթ միւտտէիի ումումի մուավինիլիկի՝ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի իլէ էնճիւմէնը մալիյէ գալէմ մէմուրլարընտան Պէհճէթ էֆէնտիյէ ,

Պըր չէհրի միւթէսարրըֆլըղը՝ Էնգարէ վիլայէթի աշար վէ ագնամ նազըրը Ծաֆէր պէյէ ,

Գարասի վիլայէթի զըրաաթ միւֆէթթիշի Աղաթոն Նուրանգ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի Թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր ․

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսի մահլուլաթ գալէմինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէյէ իճրա օլունմագտա օլան աթիիւզզիքր մահլուլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան իքինճի հաֆթաաը օլան իչպու 1301 սէնէսի մարթընըն 4իւնճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմինէսինինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլիր , պէտէլը մուամէլէյէ մահսուպէն սուրէթ վէ սէրքի գոպուլ օլունմայաճաղը պիրինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր ․

. . 253 . . 6000 (1) .— Մահմուտ բաշատա Մահմուտ բաշա ճատտէսինտէ տէֆթէրտարը էսպագ մէրհում Աբտիւսսէլամ էֆ․ վագֆընտան շէհրի 80 ղրշ․ քիրալը Թահթա խան նամը տիկէր Եօլտըզ խանը տընմէքըլէ մառուֆ խան օտալարընըն նըսֆ հիսսէսի ․ գափը նումէրօսը 2721 ,

. . 7 . . 15,000.— Զարշըի քէպիրտէ Եաղլըգճըլար ճատտէսինտէ Աստարճը խանը տէրունինտէ իւսթ գաթտա Թէրպիէն 41 մէթրօ Թըրպատա Զօրլուլը Ալի բաշա վագֆընտան շէհրի 100 ղրշ․ քիրալը քէարկիր պիր պապ մաղազանըն պիւթիւնիւ ․ 2840 ,

. . 43 . . 750. — Սամաթիատա Ապտի Չէլէպի մահալլէսինտէ Գրիգոր Գալֆա սօգաղընտա Էվգաֆ կէտիքլիքինտէն կէտիկի , վէ Հաճը Գայրամ Իւֆթանի վագֆընտան միւլք օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 23 մէթրօ պիր պապ պագգալ տիւքեանը արսասընըն բուպ հիսսէսի ․ 2694 ,

. . 13 . . 1500. — Զարշըի քէպիրտէ Սանտալ պէտէսթէնի տէրունինտէ Սալիհ աղասընտա Հարէմէյն կէտիքլիքընտան մէսաուտ պիր պապ տօլապըն պիւթիւնիւ ․ 2879 ,

. . 7 . . 1200 . — Զարշըի քէպիրտէ Մէրճան աղա մահալլէսինտէ Գապը Գումր ու խանը տէրունինտէ իւսթ գաթտա սիւվարի գալէմի խուլաֆասընտան Իսմայիլ էֆ․ վագֆընտան Թէրպիէն 22 մէթրօ պիր գըթա արսասը ․ 2838 ,

. . 10 . . 1300. — Զարշանպատա Պէյհիյէզ մահալլէսինտէ Մէհմէտ աղա ճամիի շէրիֆի սօգագընտա Էվգաֆ կէտիքլիքընտան կէտիկի վէ Մէհմէտ աղա վագֆընտան միւլք օլմագ իւզրէ շէհրի 30 ղրշ․ քիրալը տիւշապ պիր պապ չուլհա տիւքեանընըն պիւթիւն կէտիկի իլէ միւլքինին նըսֆ հիսսէսի ․ 2874 ,

. . 1 . . 500. — Էյիւպ Էնսարիտէ Սոֆուլար մահալլէսինտէ չըգմազ Զուգուր սօգաղընտա Ծիհանշահ խաթուն վագֆընտան Թէրպիէն 91 մէթրօ պիր պապ մէնզիլ արսասը ․ 2923 ,

. . 472 վէ 474 . . 6250. — Թօփխանէտէ Սէհիլ պէյ մահալլէսինտէ Սալը Բազարը'տա Թօբճըլար ճատտէսինտէ չէշմի էյհաճ Հիւսէյին էֆ․ վագֆընտան Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա խարապ պիր պապ համամ եէրի վէ էլէէվմ խաթտա Ֆիրուզ օլունան մահալ իլէ 509 մէթրօ գայըգխանէ հավասընը միւշթէմիլ շէհրի 140 ղրուշ քիրալը սահիլխանէ արսասը իլէ գայըգխանէ հավասընըն 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի ․ 194 ,

. . 32 . . 6000. — Գանլըճատա Գանլըճա ճատտէսինտէ Իսքէլէ մահալլէսինտէ սէր պաաթանի Ապտուլլահ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 106

մէթրօ արսասը 3օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի . 21 ;

. . . 13 . . 1500. — Աթ բազարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Ֆ.թիհ Բիւրպէսի ճատտէսինտէ Թէրպիէն 12 մէթրօ արսատճ ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ ախչապ վէ չէհրի 50 ղրշ. քիրալը Այա-Սօֆիա քէպիր վագֆընտան պիլա կէտիք պիր պապ թէնպէքիհնի տիւքքեանընըն բուսպ հիսսէսի. 2953;

. . 17 . . 5000. — Զարչըլը քէպիրտէ Եօրկանճըլար իչինտէ Նէչիլ Տիրէք սօգաղընտա Էվ.աֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի վէ քիրքճի պաչը Շէմսէտտին Ահմէտ էֆ. վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 9 մէթրօ արսասը չէհրի 40 ղրուշ քիրայա միւթէհամմիլ քէարկիր պիր պապ եօրկանճը տիւքքեանընըն միւլք մա կէտիք պիւթիւնիւ . 2821 ;

. . 58 . . 3000. — Սամաթիատա սանճագտար Խայրէտտին մահալլէսինտէ Սուլը-Մանասթըր ճատտէսինտէ Գարանֆիլիզատէ էլհաճ Ալի ազա վագֆընտան պէրմուճիպը չար 51 մէթրօ 68 սանթիմ պիր պապ մէնզիլ արսասը . 2725 ;

. . 1 . . 1666.—Զարչէնպիհ գուրպինտէ Տէրվիշ Ալի մահալլէսինտէ Տէրվիշ Ալի սօգաղընտա զարու աղասը Մահմուտ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 53 մէթրօ արսասը 2 օտա վէ պիր գույու վէ 13 մէթրօ պաղչէ մահալինի վէ 50 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 30 ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին միւլքան հիսսէսի . 2637 ;

Զիքրօլ մուրագգամ մահլիւլաթըն տախի չէնտ տէֆա կազէթայար իլէ իլանը վէ միւնատիսի մորիֆէթիյլէ միւզայէտէի ալէնիյէսի իճրա օլունմըշ հալտէ, պիր կէօնա Թալիպ զուհուր իթմէմիշ վէ մամաֆիհի Թէքրար իլանը ումուրը զարուրիյէտէն կէօրիւնմիւշ օլտուղընտան, Թալիպ օլանլարըն պալատէքի չէրհօէ մուհասէպէ օլտուղու իւզրէ ևէվմը մէզքիւրտէ մըվզըի միւզայէտէտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէյի իլան օլունուր .

. . 31 . . 3000. — Պաղը Ճաֆէրիտէ Սիւզ չէլէպի մահալլէսինտէ Տէյիրմէն սօգաղընտա Էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի վէ Սիւզ չէլէպի վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 30 մէթրօ արսասը միւհէսիմ չէյթին ևազը մաղազասընըն նըսֆ հիսսէսի . 2335 ;

. . 107 վէ 109 . . 20000. — Գասըմ բաշատա Հաճը Ֆէրհատ Աղայը չէշմէ Ալըզլար մէյտանը ճատտէսինտէ Սիւլէյման աղա վագֆընտան Թէրպիէն 114 մէթրօ արսասը 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 17 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ մուգատտէմա վէ էլեէվմ 2 պապ ախչապ մէնզիլին պիւթիւնիւ . 1134 ;

. . 48 . . 3333 — Գալաթատա Քէմանքէշ մահալլէսինտէ Կէօմրիւք սօգաղընտա Վէզիր աղամ Գարա Մուսթաֆա բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 11 մէթրօ արսասը չէհրի 200 ղրշ. քիրալը ախչապ պիր պապ չէքէրլամէճի տիւքքեանընըն 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի . 1134 ;

. . 18 . . 2500 . —Գասըմ բաշատա Թաշքըա Գասըմ մահալլէսինտէ Ուզուն Եօլ տէրէ պայու ճատտէսինտէ Թէրպիէն 60 մէթրօ արսասը 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 15 մէթրօ պաղչէ վէ չէհրի 60 ղրշ. քիրայա միւթէհամմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին բուսպ հիսսէսի . 115 ;

. . 117 վէ 119 . . 6000 . — Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Մանճը ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 78 մէթրօ արսասը վէ տէրունինտէ 3 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 90 ղրշ. քիրալը ախչապ մուգատտէմա պիր վէ էլեէվմ պիր պապ գուրապիյէճի վէ գահվէ տիւքքեանընըն պիւթիւնիւ . 919 ;

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան բագգամլար մահլիւլաթըն նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր ;

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ տէբօզիթօ օլունմըշ Բումէլի տէմիր եօլլարը էսհամընըն բրօմէսլէրի Գալաթատա Գօմիսիօն խանը զարշըսընտա Ն. 9 Ղ. Փ. Զօհրապեան մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր ;

ՊԷՏԱՅԻ ԻՒԼ ԻՆՇԱ

Էսզիմը խուտէպաի Օսմանիյէտէն Ճէվտէթ, Միւնիֆ վէ Օրրի բաշալար հազարաթը իլէ Քէմալ, Էքրէմ վէ մուալլիմ Նաճի պէյ էֆէնտիլէր հազարաթըընըն վէ տահա սաիր պիր չօգ իւտէպանըն էսէրլէրինտէն միւրէքքէպ վէ Պէտաի իւլ ինշա նամը իլէ պիր ինշա քիթապը թապ ու նէշր օլունմուշ տըր : Քիթապը մէզքիւր չիլտէ տիլինիչին վէ Թարզը ճէտիտ իւզրէ եազըլմըշ օլմաղլա, միւթալէասընը թիւրքճէ օգույանլարըմըզա թավսիյէ իտէրիզ :

Սաթըլտան մահալ Պապը Ալի ճատտէսինտէ մաթպաամըզ իթթիսալինտէ Ալէքսան էֆէնտինին 18 Նումէրօլու քիթապխանէսի օլուպ ֆիաթը 5 ղրուշ տըր :

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 24 Մարտ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097-5/8
Օսմ. էսհամը աչըգը	17-9/16
» » գարանթը	17-1/2
Միւթէֆէրիք	
Իսթիգրազ 58 Իննճի	35-1/2
» 62	-
» 72 Չինճի	20-3/8
» 65	-
» 69 Յինճի	17-1/2
» 73	
» 71	70-3/4
Օսմանլը Պանգասը	15-3/4
Ռուսիա իսթիգրազը	93-1/2
Մըսըր տույ. մուխթաղրաէ	67-1/2
» իսթիքրազը	87-1/2
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	65-1/2
Բօշնագ իսթիգրազը	86-
Մա արիւֆ. էսհամը 1877	–
Գամպիօ Բարիզ 3 ալ վատէ	374-

Բարիզ 24 Մարտ

Ֆրանսա. էսհ. 3 % Ֆր.	81-70
» » 5½ %	110-47½
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըգը	18-
» » » գարանթը	17-97½
Միւթէֆէրիք	
Սեռի Պ.	20.50
» Ս.	17.80
» Տ.	–
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	48.50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	801-25
Օսմ. Պանգասը	600-
Ֆրէտի Լիօնէ	558-75
Ֆրէտի Ֆօնսիէ	1385-
Լիօն աքսիօնը	1287-50
Սուէյիշ աքսիօնը	216-75
Ռուսիա 5 % 1877	99-
Իթալիա էսհամը	97-80
Թուրք Ֆօնս. մուխթաղրաէ	345-
Եունան 5 % 1879	351-25
Գամպիօ 3 ալ վատէ	25-37

Վիէննա 24 Մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	124-45
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի	23-50

(Պու կիւն Ֆրէնկլէրէ եօրթու օլմագ միւնասէպէթիյլէ Գալաթա Պօրսասը գաբալը տըր .)

ԻԼԱՆԱՏ

Իմարէթլէր իչիւն ճէտիտ գըյէ իլէ 4773 գըյէ տէօշիւմիւշ չաիր միւզայատա օլունմագ իւզրէ միւնագասասը իճրա օլունաճաղընտան, իթանէ Թալիպ օլան Թիւճճարըն միւնագասատա չէքտիթինի անլամագ վէ միւնագասատա պուլունմագ իւզրէ մարտըն 13ւնճիւ չարշէմպէհ կիւնիւնտէն իթիպարէն Էվգաֆ Հիւմայուն մէճլիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի .
11 մարտ 301 3—2

Իմարէթլէր իչիւն ճէտիտ քիլէ իլէ 528 քիլէյէ գատար միւպայաասընա լիւզում կէօրիւլէն չօրպալըգ հընթանըն չէրաիթը մուգարրէրէսի իլէ պէհէր ճէտիտ քիլէսի 46 ղրուշտա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընա վէ չէհրը ճարիի րումինին 16ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ հէր գոշ բարա վէ 18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 Թէնզիլ գըլընըր իսէ գապուլ օլունըպ անտէն սօնրա Թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէկինէ պինաէն, Նօգսանը իլէ իթայա Թալիպ օլանլարըն Էվգաֆ Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի ;
11 մարտ 301 3—2

Խազինէի Խասսաի Շահանէտէն կէլէն իլան .

Էրզագ անպարը ամիրէսինին պիր սէնէլիք իտարէսի իչիւն ալընաճագ միւթէնէվվ տագիգին գարարը գաթիսի իչպու մարթը րումինին ոն ալթընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն, իթայա Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ տօգուզա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ;
11 մարթ 301 3—2

Խազինէի Խասսաի Շահանէտէն կէլէն իլան

Խազինէի Խասսաի Շահանէնին պիր սէնէլիք իտարէսի իչիւն ալընաճագ նանը աղիզին չէհրը հալը րումինին օն տէօրտիւնճիւ բէնչէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ տօգուզա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարէլէյհատա պուլունմալարը իլան օլունուր ;
11 մարթ 301 3—2

Էպու էլֆէթհ Սուլթան Մէհմէտ Խան հազրէթլէրի վագֆը շէրիֆինտէն Թիւրպէի շէրիֆէսի ճիվարընտա 16 վէ 18 նումէրօլարտա 2 պապ տիւքքեան իլէ Աթը Մէյտանը 119 նումէրօլու տիւքքեանըն իչպու 1301 սէնէսի մայիսընտան մարթընտան իթիպարէն պիր վէ իճարէսինա կէօրէ 2 վէ 3 սէնէլիկի իճար վէ իհալէ օլունաճաղընտան, տաքէաքինը մէզքիւրէյէ Թալիպ պուլունանլարըն 1301 սէնէսի մարթընըն 10ընճը բազար կիւնիւնտէն չէհրը մէզքիւրըն 16նճը ճումա էրթէսի կիւնիւնէ տէկին 100տէ 20 բէյ ագչէսինի միւսթասհապէն Էվգաֆ Հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ կէլմէլէրի վէ եէվմը մէզքիւրտէն սօնրա մէճլիսը իտարէյէ հէչ 100տէ 10 գամմ գապուլ օլունաճաղը իլան օլունուր ;
10 մարթ 301 3—3

Ալթընճը տաիրէյի Պէլէտիյէտէն կէլէն իլան .

Պէյօղլունտա Այնալը—Չէշմէ գուրպինտէ Գամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Չէրէն սօգաղընտա վագը արսանըն գարշը ճիհէթինտէ պուլունուպ Թէսվիյէի Թարիգտէն միւթէճավիզ եէրմի պէշ վէ եարըմ ճիվարտա Զըգմազ սօգաղընտա սէտտինտէն հասըլ օլան ոն իւչ զըրա ալթը բարմագ քի ճէման օթուզ սէքիզ զըրա ալթը բարմագ իքի բարչա մահալ ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն Ֆաիրէ մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ;
11 մարտ 1885 3—2

Հաճի Մէհմէտ պէյ վէրէսէսինին հավլա հանըմ զիմմէթինտէ պա իլամ չէրի պահասը օլան մէպալիղը մալիյէմինին Թէսվիյէսի զըմնընտա մէտռուհէսի մէզպուրէինին էօհտէսինտէ օլուպ, մէրհում պուլունան Թօբխանէտէ Սէհիլ պէյ մահալլէսինտէ վագը 2 նումէրօ իլէ մուրագգամ մաթպախ էլ հաւտուս վէ միւշթէմիլ պիր պապ խանէսի պուլունան ագտէ պիլմիւզայէտէ չիրա 100 ղրշ. հիսապ իլէ 20000 ղրշ. պէտէլ իլէ Թալիպ էօհտէսինտէ Թէգարրիւր իթմիշ օլտուղընտան, Թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ 31 կիւնէ գատար 100տէ 5 զամմը իլէ Թալիպլէրի Թալիպ օլանլարըն Իլամաթը Շէրիյէ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի ;
12 մարթ 301

Մարտին սանճաղընա Թապի Ճիզրէ նահիյէսինտէ 1300 ալթըգ վէ 1478 ճէտիտ տէօնիւմ սուսուզ արազի իլէ 300 ալթըգ վէ 110 ճէտիտ տէօնիւմ սուլու արազի մահալլինճէ 3000 ղրուշտա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, կէլէճէք 1301 սէնէսի մարթընըն 31ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա իտիլէճէկինտէն, պէտէլի Օսմանլը ալթունը 100 ղրշ. հիսապը իլէ բէշին օլարագ Թէսլիմը վէջհէ իտիլմէք շարթը իլէ արազիի մէզքիւրէյէ Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրէ գատար Վէրկի Էմանէթի ճէլիլէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի ;
25 շուպաթ 300 5-3

Քէօթահեա սանճաղընա Թապի Էսքիշէհիր գազասընտա Գարա Եօյուք գարիյէսի ճիվարընտա 1350 ալթըգ վէ 496 ճէտիտ տէօնիւմ չայըր 20300 ղրուշտա վէ եինէ գազայի մէզքիւրտէ Ալըօ գարիյէսի ճիվարընտա Թախմինէն 4000 ալթըգ վէ 1470 ճէտիտ տէօնիւմ չայըր տախի լիրայի Օսմանի 100 ղրշ. հիսապը իլէ 20700 ղրշ.տա մահալլի Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ, կէլէճէք 1301 սէնէ ի մարթընըն 31ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, պէտէլի բէշին օլարագ Թէսլիմ վէջհէ օլունմագ իւզրէ, մէզքիւր չայըրլարա Թալիպ օլանլարըն Թէէտմինաթ աքչէլէրինի միւթաահհիտէն եէվմը մէզքիւրէ գատար Վէրկի Էմանէթի ճէլիլէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի ;
21 շուպաթ 300 5—3

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ

ԱՆՏՕՆ ՍԱՖԱԵԱՆ

ՍԷՅՏԷԼ ՎԷ ՆԱՈՒՄԱՆ

ՍԱՔՍՕՆԵԱՏԱ ՏՐԷՍՏԱ

Եվրօպատա տիքիշ մաքինասը իմալ իտէն էն պէօյիւք Ֆապրիգա.

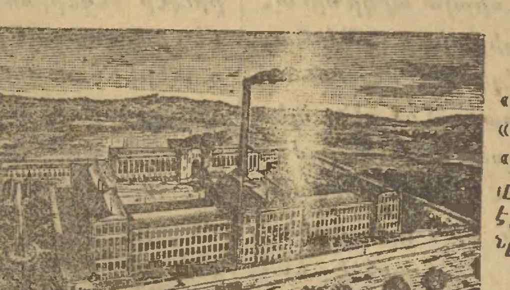

«Օրիժինալ Սագսօնիա Րէճիա» իւնվանը էն մէշհուր էլ մաքինասընըն Ֆապրիգաթօրլարը .

ԵԷՆԻ ՈՒՍՈՒԼ · ԵԷՆԻ ՈՒՍՈՒԼ · ԵԷՆԻ ՈՒՍՈՒԼ ·

Ֆամիլեալար իչիւն էլ վէ այագ մաքինալարը .

Մօտախիթրա վէ Թէրզիլէր իչիւն մաքինալար .

ՆԱՈՒՄԱՆ մաքինասը B

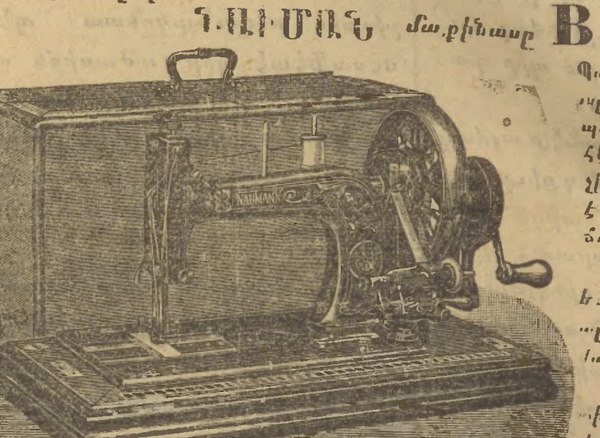

Պու մաքինաներ գույլանըլմասը կէնիշ մահալ պուլունմասը կիպի, հէր նէվի տիքիշ իչիւն եէնի ալաթ ու էտէվաթը, վէ գըյասը բէք միւքէմմէլ Գօօբինէլէրի [illegible] մախսուսէտիր տըր : Պու մաքինա իչիւն [illegible] հէր մէմլէքէթինտէ [illegible] տըր ;

Ջէյլ — Պ . ՄԻՒՔԷՄՄԷԼԻՅԷԹԻ կէօստէրիրքին տիքիշ մաքինասը ալթ.ն մէտալեալը ;

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ

ORIGINAL SAXONIA REGIA SEIDEL & NAUMANN DRESDEN.

ԻՍԹԻՄԱԼԻ ՄԷՃՃԱՆԷՆ ԷՕՐԷԹԻԼԻՐ.

Ֆամիլեալար իչիւն պու թիւրլիւ մաքինէ . . . . Ղր. 75

Թէրզիլէր իչիւն պու թիւրլիւ մաքինէ 125

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ

MACHINE NAUMANN SEIDEL & NAUMANN DRESDE.

Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչիւն մէմուր վէ տէբօզիթէօրը, Սթամպօլտա Հաճըօղլու խանընտա 17 նումէրօտա

ԷՄ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

Տամմ սուրէթտէ միւխթէլիֆ ուսուլլէր իւզրէ 1500 մաքինա հազըրտա պուլունըր ;

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱՊՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԳԷԹԼԵՐԻ

Իչպու 1885 Մարտըն 10ընճը բազար կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան Քէօփրիւյէ

Սթ.	Տք.	
12	15	Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը
12	50	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը,
		Քէօփրիւտէն Ատալար Ճանիպինէ
9	45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք,
10	45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա,

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօփրիւյէ

12	15	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը,
8		Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպ. Պուրկազ, Գընալը,
		Քէօփրիւտէն Ատալար
2	50	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք,
9	30	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

Հավա չէտիտ լօտօս վէ Թիպի գար օլտուղը կիւնլէր սապահլայըն պիրինճի վափօր սէֆէր իճրա իթմէյիփ, նաուլըղ իքինճի վափօրըն պիր սէֆէր իճրա իտէճէկի կիպի քէօբրիւտէն տախի աղշամ իւզէրի սաաթ 10.30տա Պէօյիւք Ատայա գատար իշլէյէճէկ պիր սէֆէր իճրա օլունաճագ տըր ;

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

[illegible]

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօփրիւտէն

Սթ.	Տք.			
1	45	Պիլա Թէվագգուֆ	Գթ. Ն.	
2	45	Իզմիտէ	»	2
8	55	Իզմիտէ	»	4
11		Բէնտիկէ	»	6
		Հայտար Բաշատան		
2	30	Բէնտիքտէն կէլէն	գթ. Նօ.	1
6	15	Իզմիտտէն	»	3
11	5	Իզմիտտէն կէլէն		5
11	50	Պիլա Թէվագգուֆ		

ԳԱՏԸ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօփրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սթ. Տք.	Սթ. Տք.	Սթ. Տք.	Սթ. Տք.
12 45	12 45	12 45	12 45
1 30	1 30	1 30	1 30
2 15	2 15	2 20	2 20
3 15	3 15	3 20	3 20
4 15	4 15	4 20	4 20
5 30	5 30	5 20	5 20
9 15	9 10	6 15	6 15
10	9 30	9	9
10 45	10 30	10	10
11 30	11 20	11	11
12 (1)	12	12	12

(1) Գատըքէօյ վափօրլարը իքճալը Թազատիրինտէ Հայտար Բաշայա ուղրայաճագ տըր ; Հավա չէտիտ լօտօս վէ Թիպի գար օլտուղը վագթ ախշամլարը քէօբրիւտէն 12տէ հարէքէթ իտէն վափօր պիր չէրէք էվվէլ հարէքէթ իտէճէք տըր ;

Ն. 14 Օ ԲՕՆ ՆԷՕՖ Ն. 14

ՖՐԱՆՍԱԶ . ՊԷՅՕՂԼՈՒ . ԻՆՃԻԼԻՔ .

Էրքէք վէ չօճուգլար իչիւն պէօյիւք էլպիսէ տէբօզիթօսու .

Իչպու մաղազանըն սահիպի՝ պու քէրրէ եազ մէվսիմի իչիւն պիրինճի մօտա օլարագ միւթէնէվվի հազըր էսվապլար ճէլպ իթմիշ օլտուղընը րաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէր ;

Էն մէրագլը միւշթէրիլէրի պիլէ մէմնուն իթմէք իչիւն Թէտարիքը լազըմէ իթթիխազ գըլընտըղը կիպի, սահիպը մաղազա միւշթէրինին արզուլարը շարթլարընը մէվգիի իճրայէ վազ իլէ պիլմէք իչիւն հէր նէվի Ֆէտաքեարլըղը իճրա էյլէմիշ տիր ;

ՆԷՖԱՍԷԹ , ՏԱՅԱՆԸԳԼԸԳ ՎԷ ՈՒՃՈՒԶԼԸԳ

Հէր քիմ բէյ իւլ ալն կէօրիւպ Թաստիգ իթմէք իսթէր իսէ Գալաթատա Եէնի Ճամի սօգաղընտա Թիւնէլին խանընտա 14 նումէրօտա Եէնի աչըլան մաղազայա Թէշրիֆ իտէպիլիր ;

ՅՈՒՆԱՆԻՍՏԱՆ ՎԷ ՕՍՄԱՆԼԸ ՄԱԼԼԱՐԸ .

ՖԷՅՍԻՖ ՂԱՅԷՖ ՄԻՒՖԷՍՍԷՅԷ

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ

Պու իլաճըն Ֆապրիգա մարգասը պուրտան պաշգա պիր չէյ տէյիլ տիր

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Ֆօսֆօրտան եաբըլմըշ խուլասա վէ պիր իլաճ օլուպ, սընըր, գըհն եօրկունլուղը, [illegible] , գան գազանըլըփ, [illegible] , սընըր կէօրիւլմէսի, [illegible] խասթալըգը, մէսանէ վէ պէլ քէմիքի խասթալըղը, վէ գուվվէի հայաթիյէնին [illegible] կիպի իլլէթլէրի տէֆ իթմէկէ բէք պիրաւպիր տիր ;

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Իչպու մուալիճէ լէզզէթլի օլուպ միւյէսէր տէ բէք խօշ կէլիր վէ գանը բէք սըլա Թէմիզլէր ; Քէզալիք պու իլաճ բէք չօգ ճիվա գուլլանըլմասընտան նէչէթ իտէն վէ եախօտ պապատան միրաս օլան էն Ֆէնա գան բիոզիքլէրինի հէչ պիր եսէր պըրագմազըզըն Թէմամիյլէ Թէմիզլէր, իչթահը աչար, եէմէկի գոլայ հազմ իթտիրիր. էյի վէ գուվվէթ վէրիճի ուզգու կէթիրիր, զիհնի բարլադըր, վէ սամմէրլըրտա Թէմիզ վէ սաղլամ պիր գան ճէվէլան իթտիրիրէք էն գայէթ խասթալարա վէ հալըլ աստմլարա Թագէթ պիր հայաթ վէրիր ;

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Պու իլաճ պէյնէ, սընըրլարը վէ ազալէյէ պէօյիւք պիր գուվվէթ վէրիր, վէ հայաթըն սարֆ ու զայ օլմուշ օլան ունսուրլարը եանի ֆօսֆօրը հայաթ խուսուլ իտէրէք, միւճօուլըն գայրֆիլանըմագտա օլան իճրաաթընը Թէճտիտ ու իճրա իտէր, վէ պէօյլէճէ գայրֆիլանմըշ վէ գուարէթտէն տիւշմիւշ օլան սընըրլարը եէնի պիր հայաթ վէ Թէլսիր իթտիրէյա սէվինճ, ճէսարէթ վէ գըհնին բ[illegible] կէթիրիր ;

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Հէր նէվի սընըր գայրֆիլըղը, գըհնին խասթալըգլարընը քէօթիւլըգլէր, պէյին վէ եա վիւճուտտաքի ազալարըն իսթիհալէսըզլըղը, սընըր, եիւրէք, գուրանմըշէր, սըրթ քէմիկի վէ գան խասթալըգլարընը քէսմիշէն վէ սէրիան տէֆ իտէր, վէ սէնաաթ վէ իշ կիւճ սահիպի օլան ատամլարա վէ Թալէպէ վէ միւթալէաճըլարա զիհնիյէ իլէ ուղրաշան քիմսէլէրէ բէք էյի եարար ;

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Հարարէթը հայաթիյէյի արթըրըր վէ գալպ տիւչէն ատամլարը գուվվէթ վէրիր, վէ գըլըբլարըն, աթմալարըն վէ սօուգ ալմալարըն էօնիւնիւ քէսէր ;

ՖՕՍՖՕՏԻՆՆին իսթիմալիյլէ բէք չօգ խասթալըգլար տէֆ իտիլմիշ օլմագլա, պիր խայլի հէքիմլէր պունը պիրինճի քէնտի ֆամիլեալարը սախլըյինտէ պիլէ գուլլանմագտա պուլունմըլար տըր ;

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ Լօնտրատա քէնտի քիմեախանէսինտէ եալընըզ քէնտի մարիֆէթիյլէ իմալ օլունըպ, շիշէսի 4 շիլին 6 բէնիյէ վէ 11 շիլինէ սաթըլըր ;

Գուլլանըլմասը տէօրճիւնճիւ. Հէր հանկի շիշէնին իւզէրինտէ Ինկիլիզճէ «ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐՍ ՖՕՍՖՕՏԻՆ Լընտըն Ինկլընտ» իպարէսի իլէ պէրապէր հիւքիւմէթին տամկասը մահֆիւզ պուլունմամըշ իսէ, Օ ՇԻՇԷ ՍԱԽԹԷ ՏԻՐ ; Պու իլաճ չօգ արանմագտա օլտուղընտան, բէք չօգ սախթէլէրի եաբըլմըշ տըր ;

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷՄԷ ԻՉԻՆ ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖԱՄԻԼԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

Պու հապլար տայմա Թէճէսիւրլէրինի կէօսթէրիւպ, աղալարը իճրաաթընա պիր ինթիզամ վէ վիւճուտտա պիր գուվվէթ վէրմէքտէ օլտուղը կիպի, միտէ Ֆէնալըգլարընա վէ պէլ քէմիկի խասթալըգլարընա, ընա տա էն զիյատէ եարար վէ գանը բէք կիւզէլ Թէմիզլէր վէ գանտաքի եըլանմըշ միքրօբլարը տէֆ իտէր պիր իլաճ օլուտուղընը հէր պիրի էհալի չօգտան պիլիր գապուլ վէ Թաստիգ իթմիշլէր տիր ; Պու հապլար գանըն ճէվէլանընը սէրիան պիր հիւսնիւ հալ ու ինթիզամէ վազ իտէրլէր ;

Մէզքիւր հապլար՝ գըրգ սէնէտէն պէրու գուլլանըլմագտա օլմաղլա, Եվրօպանըն հէր Թարաֆընտա պուլունան շիֆայապ օլմուշ օլան խասթալար՝ մուաֆֆագիյէթինին գէֆիլ օլուպ բէք չօգ կիւզէլ շահատէթնամէլէր իւզէրլէր ;

Տուտուլանըն հէր Ճէզանէ վէ սըրգար տիւքքեանլարընտա գութուսը 1 շիլին 1/2 բէնիյէ, վէ 2 շիլին 9 բէնիյէ վէ 4 շիլին 6 բէնիյէ սաթըլըր ;

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՄԷԼՀԷՄԻ · ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԱՆԱՍԷ

Պու մէլհէմին տէրի խասթալըգլարընա, գաշընտըլարա, բիւթիւլէ, եառա, պէրէյէ, սէմիրլիք, սըրրիկէթ, փիւթիւլէ, պասուրա, սօսի գըտան էլլէրին չաթլամասընա վէ սաիր պու կիպի խասթալըգլարա բէք պիրաւպիր օլտուղը պիր սուր միւթէհաւիզ միւսաքէթլի պիրնի իսպաթ օլունմըշ տըր ;

Իշ-Ն. — «Տօգթօր Լալօրըն Ֆօսֆօտինի» Թիւրքիա, Ռումանիա վէ Պուլկարիստան մէմալիքի իչիւն վէքիլ պուլունան ԷՅՄՕՆ ԳԱՐՈՒՍԱ՛ը Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմ Թրամվայ սթասիօնընըն գարշըսընտա 95 վէ 97 նումէրօլու Ումումի Ինկիլիզ Մաղազասընտա Թօբթան (վէ բէրաքէնտէ) սաթըլըր